

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar
Magyar Nyelvtudományi Tanszék

Iskolai szleng a női—férfi nyelvhasználati különbségek tükrében

Témavezető:

Dr. Kis Tamás
egyetmi docens

Készítette:

Magó Adrienn
V. magyar-történelem

Debrecen, 2009

Tartalom

I. Bevezetés	2
II. Mi a szleng?	3
III. Kik és miért használják a szlenget?	6
IV. Női–férfi szleng	10
V. A diáknyelv helye a szlengen belül	17
VI. A diáknyelv kutatásának rövid története	19
VII. Szóalkotási módok a diáknyelvben	21
VIII. Összegzés	30
IX. Az anyaggyűjtésről	31
X. Tájékoztató a szótár használatához	36
XI. Szótár	37
XII. Irodalom	59

I. Bevezetés

Manapság egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik a diákok nyelvhasználata iránt. A tanulók életéhez, mindennapjaihoz szervesen hozzátartozik sajátos nyelvhasználatuk is. Ahhoz, hogy feltárjuk, és megértsük életüket, felfogásukat, gondolkodásmódjukat elengedhetetlen a nyelvhasználatuk vizsgálata.

Szakedolgozatomban éppen ezért a diákok nyelvhasználatával, a diákszlenggel foglalkozom. Mivel én is tanárjelölt vagyok, így véleményem szerint elengedhetetlen feltétele a munkámnak, hogy beszéljek a diákok nyelvén. Ismernem kell azt a kifejezésmódot, amelyet a tanulók az iskola falain belül, sőt az iskolán kívül is használnak. Az iskolai létehez szervesen hozzátartozik a szlengben beszélés, és azt sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hogy ilyen szavak, mint a *suli*, *töri*, *ofő*, *diri*, *karó*, melyekkel szinte minden diák él, már a köznyelvbe is beszivárogtak.

Dolgozatom célja, hogy egy áttekinthető képet alkossak arról, hogy a diákok manapság milyen kifejezéseket használnak az iskolával kapcsolatos fogalmak megnevezésére. Mindenekelőtt bemutatom mit is takar a szleng fogalma, kik és miért használják ezt a sajátos kifejezésmódot. Kutatásom figyelme azonban elsősorban arra irányul, hogy az iskolai élettel kapcsolatos kifejezések hogyan alakulnak a lányok, illetve a fiú nyelvhasználatában. Megfigyelési szempontom az volt, hogy milyen eltérések, vagy éppen milyen hasonlóságok fedezhetők fel a különböző neműek beszédében, hogyan nevezik az iskolát, amelyben mindennapi életüket töltik a lányok, és hogyan mondják ugyanezt az intézményt a fiúk.

A felmérést kérdőívek segítségével valósítottam meg, melyek kitöltésében a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium diákjai, a Nyíregyházi Főiskola Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium tanulói, illetve egyetemi csoporttársaim és barátaim voltak segítségemre. Közreműködésüket ezúton is szeretném megköszönni.

A kitöltők segítségével sikerült képet alkotnom arról, hogy a mai világban, hogyan nevezik a diákok magát az iskolát, milyen szavakkal élnek, mikor elégtelen osztályzatot vagy éppen jelest kapnak, hogyan hívják, azokat a tanárokat, akik átadják nekik a tudást és milyen megnevezésekkel élnek akkor, mikor már tanintézményen kívül élik az életüket. Továbbá azt is megállapítottam, hogy milyen eltérések figyelhetők meg lányok és fiúk szlenghasználatára között.

II. Mi a szleng?

Mielőtt rátérnék dolgozatom fő témájára fontosnak tartom tisztázni ezt a cseppet sem egyszerű kérdést, hogy mit nevezünk szlengnek. Mit jelent ez a fogalom egy laikusnak, és hogyan definiálják a témával foglalkozó nyelvészek?

Sokat vitatott pontja a nyelvészetnek ez a kérdés. Néhány évtizeddel ezelőtt még negatív fogalomként értékelték, de szerencsére mára már a negatív megítélés túlhaladott nézetnek számít, a szlengkutatás pedig egyre inkább elnyeri létjogosultságát.

Azt, hogy mit is takar pontosan ez a fogalom nem lehet egzakt módon meghatározni, már az egyszerű fogalomalkotáskor is akadályba ütközünk. A szleng fogalmának meghatározása tehát korántsem olyan könnyű feladat, mint amilyenre elsőnek tűnik, hiszen a szleng végtelenül összetett a fogalom. Nem lehet egymondatos, rövid definíciót adni, ezért olyan meghatározást kell keresni, amelynek több tényezője, összetevője van.

Számtalan külföldi és jó néhány magyar kutató próbálkozott és próbálkozik a pontosabb meghatározással, ám még sincs egy olyan meghatározás, melyet a szleng definíciójának lehetne nevezni.

Ezen okból csupán néhány „próbálkozást” szeretnék bemutatni, amelyek közelebb vihetnek a fogalomhoz.

Mielőtt azonban rátérnék arra, hogy a nyelvészek hogyan próbálták definiálni a fogalmat, néhány olyan meghatározást mutatok be, melyek laikusoktól, elsősorban diákoktól származnak. A kérdőívek kitöltése előtt ugyanis arra is kíváncsi voltam, hogy a diákok mit értenek szleng alatt, mely szavakra mondják azt, hogy ez szleng.

A válaszok nagyon változatosak voltak, íme néhány példa közülük: „a hétköznapiától eltérő beszéd”, „a szépirodalmitól eltérő nyelvhasználat”, „a diákok beszéde”, „olyan szavak, amiket azért használnak a diákok, mert azt hiszik, hogy attól lesznek vagányak”, „helytelen beszéd”, „divatos szavak” stb.

A válaszok színes skálája is azt bizonyítja, hogy olyan jelenségről van szó, amelynek pontos definíciója nem létezik, ráadásul mindenki számára mást és mást jelent.

Egyetérthetünk tehát ROBERTS állításával, miszerint „A szleng azon jelenségek egyike, melyeket mindenki felismer, de senki nem tud meghatározni” (ROBERTS 2002: 131).

PÉTER MIHÁLY úgy módosítja ezt a kijelentést, hogy „mindenki ismeri, és mindenki másként határozza meg” (PÉTER 1999: 25). Ez a kijelentés az én felmérésem alapján is helytállóan bizonyult, hiszen ahány diák, annyi különböző felfogás született arra vonatkozólag, hogy mi a szleng.

Ahogy a laikusok különbözőképpen válaszolnak erre a kérdésre, úgy a szleng meghatározása és megítélése minden korban eltérő volt a nyelvészek körében is. J. P. THOMAS szerint „A szleng az örültek nyelve. Mivel élesen szembefordul a tiszta és nyelvtanilag kifogástalan beszéddel, az irodalom barátai sohasem fogadhatják el” (idézi: KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE 1965: 40).

Erről PÉTER MIHÁLY más véleménnyel van a „Szleng és a költői nyelvhasználat” című tanulmányában. Szerinte a költői nyelv képzési mechanizmusa nagyon hasonlít a szlengéhez. „Ugyanis mindkettő a nyelvi rendszer azon lehetőségeit kívánja előtérbe állítani, amelyekkel a köznapi nyelvhasználat nem nagyon él” (PÉTER 1980: 275).

„A szleng – írja KIS – nem egyszerűen egy civilizációs szintre eljutott népesség vagy szociális csoport nyelvváltozata, a modern kor egyfajta városi népnyelve, hanem ennél térben és időben egyaránt jóval elterjedtebb jelenség, mi több: a szleng nyelvi univerzálé” (KIS 1997: 241).

Én a magam részéről KIS TAMÁS nézetét osztom, miszerint tehát a szleng nyelvi univerzálé, amely minden beszélt nyelvnek minden korszakában jelen van. Szerinte a szleng létrejöttének egyik alapvető feltétele „egy olyan beszélőközösség, amelynek tagjai napi intenzív beszédkapcsolatban állnak egymással. Ha ez az intenzív beszédkapcsolat megvan, akkor a nyelvben feltűnnek a szlengjelenségek. Minél intenzívebb a beszélőközösség tagjainak (beszéd) kapcsolata, annál gyakoribbak a szlengjelenségek a beszédben” (KIS 1997: 241).

A diákok csoportja ugyanilyen beszélőközösség, hiszen tagjai a hét legnagyobb részét együtt töltik, folyamatos kölcsönhatásban állnak egymással, és ezáltal sajátos nyelvhasználatot alakítanak ki.

Szintén KIS TAMÁS jegyzi meg egyik munkájában, hogy mivel a szleng kialakulása mindig valamilyen beszélőközösségben történik, elvileg annyi szlenget tarthatunk számon, ahány beszélőközösséget feltételezünk (KIS 1997: 247).

Láthatjuk tehát, hogy a szleng fogalma végtelenül összetett, és nem tudjuk egzakt módon meghatározni. Már maga a szleng fogalma és így az elnevezés is későn tűnt fel a magyar nyelvtudományban, így magyarországi szlengkutatásról az 1980-as évekig nem is igazán beszélhetünk. A magyar nyelvészet sokáig a szleng meghatározásakor terminológiai és definíciós bizonytalanságot mutatott. *Argó, jassz-, csibész-, vagány-, huligán-, tolvajnyelv, zsargon, link hadova, nagyvárosi nyelv, ifjúsági nyelv* stb. elnevezésekkel illették a szlenget az adott korszak szokásainak és nyelvérzékének megfelelően. Ezekkel próbálták érzékeltetni, hogy olyan nyelvváltozatról van szó, mely a köznyelvtől eltérő és csak bizonyos csoportokban használatos. Ezeknek a kifejezéseknek a jelentései nem pontosan fedik egymást. PÉTER MIHÁLY vélekedése szerint „a jelölések egyike sem pontos, sőt a lényegét tekintve valamennyi félrevezető” (PÉTER 1980: 273).

Nem létezett tehát egy olyan általános és összefoglaló terminus technicus, amely ezen nyelvváltozatok mindegyikét magába foglalná, és így leírhatóvá tenné. Ezt a kuszaságot PÉTER a *szleng* szakszóval próbálta feloldani. Itt azonban megjegyezném, hogy a *szleng* mint idegen szó már jó száz éve megvan a magyarban (ORSZÁGH 1977: 63).

III. Kik és miért használják a szlenget?

Láthatjuk tehát, hogy milyen nehézségek merülnek fel a szleng fogalmának megalkotásakor. Hasonlóan nehéz pontosan megfogalmazni azt is, hogy kik használják a szlenget. Ennek a kérdésnek a megválaszolására nem sok kutató vállalkozott még, de természetesen akadtak olyanok, akik ezt a kérdéskört is vizsgálták.

KÖVECSESZ ZOLTÁN szerint a szlenget inkább a fiatal férfiak használják, inkább a műveletlen mintsem a művelt társadalmi körökből. Kiemeli még a társadalmilag deviáns csoportokba tartozókat is, mint tipikus szlenghasználókat. Eszerint tehát a szleng legtípikusabb használója a műveletlen, szociálisan deviáns fiatal férfi. KÖVECSESZ hangsúlyozza, hogy ez az általános, a szlenghasználók gyakran ezekből a körökből kerülnek ki (KÖVECSESZ 1997: 8–9).

FODOR ISTVÁN egyetért KÖVECSESESEL mikor azt írja, hogy az ifjúság szóhasználatát inkább jellemzi a szleng, mint az idősebb korosztályét és abban is osztja KÖVECSESZ véleményét miszerint a műveltebb rétegek kevésbé használják a szlenget (FODOR 2000: 249).

Tapasztalataim azt mutatják, hogy ez a kijelentés nem feltétlenül helytálló. Véleményem szerint csupán a szlengben beszélés „milyensége” függ a műveltségtől, a társadalmi hovatartozástól, maga a használat nem. Ezt a feltevésemet arra alapozom, hogy a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tanulói sokkal intelligensebb, jobb képességekkel rendelkező tanulók, mint a nyíregyházi Eötvös József Gimnázium diákjai, ennek ellenére az ő mindennapjaikhoz is szervesen hozzátartozik a szlengben beszélés. Különbség csupán abban mutatkozott, hogy a nyíregyháziak több különböző szlengszót is használtak ugyanarra a fogalomra, míg a debreceniek kevesebb ilyen kifejezést ismertek. Véleményem szerint tehát nem feltétlenül lehet az alacsonyabb, műveletlenebb társadalmi réteghez kötni a szlenget.

Abban a kérdésben viszont, miszerint elsősorban a fiatalabb generáció nyelvhasználatára jellemző a szleng osztom KÖVECSESZ és FODOR véleményét. Éppen ezért foglalkozom a legaktívabb használókkal, a diákokkal.

Ennek ellenére az idősebb korosztály is szívesen él ilyen szavakkal. Megítélésem szerint a mai társadalomban az idősebb generáció nagyon sok szót vesz át, „tanul” a

fiatalabbtól, és fordítva. A felnőttek (tanárok, szülők) számára is elengedhetetlen feltétel, hogy beszéljék gyerekeik „nyelvét”.

SZILÁGYI N. SÁNDOR az egyike azoknak, aki belefoglalja definíciójába a szlenghasználók megnevezését. Szerinte a fiatalság alkalmazza a szlenget, mint a köznyelvnek egy változatát: „a köznyelvnek egy változata, melyet a fiatalság előszeretettel használ az egymás közti társalgásban.” Megállapítja azonban, hogy bár a diákok előszeretettel alkalmaznak szlengszavakat és -kifejezéseket az egymás közötti társalgásban, de nem ők a szleng kizárólagos használói (SZILÁGYI 1999: 11).

Ezek alapján megállapítható, hogy valóban a fiatalság nyelvhasználatára inkább jellemző a szlengben beszélés, mint az idősebbekére, ennek ellenére azonban nem a fiatalok a kizárólagos használók.

A nembeli különbségeket, vagyis hogy a nők vagy a férfiak aktívabb használói a szlengnek egy külön fejezetben tárgyalom, hiszen ez a kérdéskör alkotja szakdolgozatom centrumát.

A következő kérdés, amit fontosnak tartok megtárgyalni, hogy miért használják a szlenget, miért élnek szívesen ezzel a kifejezésmóddal a diákok. Természetes, hogy az emberben felmerül ez a gyerekesnek tűnő kérdés, viszont megválaszolni rendkívül nehéz. Ennek a kérdéskörnek a megválaszolására azonban már több kutató vállalkozott.

FOWLER definíciója magában foglalja a szlenghasználat lehetséges okait, illetve utal a használóra is. „Olyan beszédmód, amely a fiatalok és életvidám emberek szavakkal való kedvelt játékából születik, amely játék során újneveznek dolgokat és cselekvéseket, egyesek az újdonság kedvéért új szavakat hoznak létre, vagy torzítanak és hibásan alkalmaznak régieket, mások a divatosság kedvéért használják ezeket a kifejezéseket” (FOWLER 2002:18).

A legtöbbet emlegetett okok PARTRIDGE nevéhez fűződnek, aki a szleng keletkezésének okait vizsgálva a következő indokokat emelte ki:

1. Pusztán jókedvből, mert a beszélő fiatal a lelkében vagy mert fiatal az évei számát tekintve, csupán a hecc kedvéért, játékoságból vagy tréfálkozásból.

2. Azért, hogy bemutassa szellemességét, eredetiségét, és csillogtassa humorát. (A motiváció e mögött általában a hengegés vagy a sznobság, a versengés vagy az érzékenység és a virtuozitás öröme).
3. Azért, hogy különbözzék, hogy minél újszerűbb legyen.
4. Hogy minél látványosabb legyen a beszéde (vagy pozitív, illetve az unalom elkerülésének óhaja révén: negatív értelemben).
5. Hogy mindenképp lekösse, esetleg megdöbentse hallgatóit.
6. Azért, hogy kikerülje a közhelyeket, hogy tömör legyen és érthető. (A meglévő kifejezésekkel való elégedetlenség működteti.)
7. Hogy gazdagítsa a nyelvet.
8. Kézzele foghatóbbá tegye azt, ami elvont, földközelié azt, ami idealisztikus, hogy közelebb hozza a távolit. (A művelt emberek körében ez tudatos tevékenység, míg a kevésbé iskolázottak körében majdnem mindig tudattalan, vagy tudat alatti.)
  - 9.a Hogy csökkentse az elutasítás fájdalmát, vagy újabb értelmet adjon neki.
  - 9.b Hogy csökkentse vagy eloszlassa a beszélgetés (vagy az írás) ünnepélyességét, pompázatosságát.
  - 9.c Hogy enyhítsen a tragédián, a halál, az örület elkerülhetetlenségén, hogy elfeledje az elvetemült gonoszság ocsmányságát vagy szégyenét (pl. hűtlenség, hálátlanság); és/vagy ezáltal erőt ad a beszélőnek vagy hallgatójának vagy akár mindkettőnek a folytatáshoz.
10. Hogy a hallgatóság akár alacsonyabb, akár magasabb színvonalának megfelelően, vagy csupán hogy bizalmas viszonyban legyen a hallgatósággal vagy a témával.
11. Hogy megkönnyítse a társadalmi érintkezést. (Nem összekeverendő vagy összehasonlandó az előzővel.)
12. Hogy barátságosságot vagy mély, tartós, bizalmas viszonyt váltson ki.
13. Hogy kifejezze, hogy valaki egy bizonyos iskolához, iparágához, szakmához, művészeti, intellektuális csoporthoz, társadalmi osztályhoz tartozik; röviden: „bennelenni a sűrűjében”, és hogy kapcsolatokat létesítsen.
14. Hogy kifejezze, hogy mindezek közül valamelyikhez nem tartozik.
15. Hogy titkos legyen, ne értse a környezete. (Gyerekek, diákok, szerelmesek, titkos politikai társaságok tagjai, börtönben, vagy börtönön kívül lévő bűnözők, börtönre ítélt ártatlanok a fő képviselők.) (PARTRIDGE 2002: 22).

A szlengben beszélés okát azonban feltárhatjuk pszichológiai oldalról nézve is. Az elsődleges pszichológiai ok az ember „individuális ösztöne” — írja ZLINSZKY ALADÁR — amely arra ösztönzi a beszélőt, hogy „egyéniségét a lehető legtökéletesebben érvényesítse, akaratát, érzelmeit, gondolatait, másokkal elfogadtassa, sőt másokra rákényszerítse” (ZLINSZKY 1931: 4).

Láthatjuk tehát, hogy ahány kutató, annyi felfogás született arra vonatkozólag is, hogy melyek azok az indokok, melyek miatt az emberek, a diákok a szlenggel élnek.

Korbábban jómagam is végeztem egy felmérést általános-és középiskolások, továbbá egyetemisták körében arról, hogy miért használnak szlenget. A kérdőíven PARTRIDGE kategóriáit tüntettem fel, és ezenkívül volt egy egyéb kategória is, melyhez saját véleményüket írhatták a megkérdezettek.

Ezen felmérés eredményét összevetve a szakirodalommal arra a következtetésre jutottam, hogy a szleng használatának legfőbb okai: a szabályok alól való kibújás, titokzatosság, expresszivitás, kreativitás, normától való eltérés, játékosság, humor, és talán a legfontosabb a modernség, vagyis a „trend követése”. Egyhangúlag szavaztak arra a megkérdezett diákok, hogy a szlengszavak sokkal „vagányabbak”, kifejezőbbek, lényegretörőbbek, mint a köznyelvi formák.

Véleményem szerint (amelyet a megkérdezett diákok is megerősítettek) sokan nem is tudatosan használják a szlenget, gyakran már észre sem veszik ha ilyen szavakkal vagy kifejezésekkel élnek, hiszen olyan nagy mértékben beleivódott a fiatalok mindennapi életébe, szókincsébe. Az hogy szlenggel élhetnek szabadságot, és örömet nyújt a nyelv használóinak, tehát a szleng, mint nyelvi jelenség a nyelv és a beszélők számára is pozitív hatású. A diákok szlenghasználatát mögött véleményem szerint leginkább szellemes megjegyzések produkálása, elmésség és alkotókészség húzódik meg. A fiúk elsősorban azért használják, hogy újszerűek, vagy egyszerűen csak „vagányak” legyenek, illetve náluk elsősorban a humor fő forrása az újszerű nyelvhasználat. A lányok szintén heccből használják a szlenget, illetve rájuk inkább jellemző az is, hogy barátságosságot vagy mély, tartós, bizalmas viszonyt akarnak ezzel kiváltani.

Rendkívül találó DMITRIJ LIHACSOV megfogalmazása, mely szerint „a szleng nyelvi álarcosbál, mégpedig olyan álarc, amelynek a külvilággal szembeni fölényét, annak bizonyos mértékű leküzdését kell kifejeznie” (LIHACSOV 2002: 110).

IV. Női–férfi szleng

Az előző fejezetből kiderült, hogy a diákok aktív használói a szlengnek. Azt is felvázoltam, hogy miért élnek szívesen ezzel a kifejezésmóddal. Ebben a fejezetben azokra a kérdésekre keresem a választ, hogy a lányok vagy a fiúk aktívabb használói a szlengnek, illetve, hogy miben különbözik a két nem szlenghasználata.

Először tehát arra próbálok választ keresni, hogy a lányok vagy a fiúk élnek szívesebben szlenggel. Ennek a kérdésnek a megválaszolása érdekében összevettem a szakirodalom vonatkozó részeit a saját kutatásom eredményeivel, és e kettő alapján vontam le az alább olvasható konzekvenciát.

A korábbi kutatások szerint általános volt az a nézet, hogy a fiúk, férfiak jobban ismerik és többet használják a szlenget, a lányoknak, nőknek pedig nem illendő szlengszavakat venni a szájukra. Ez a nézet ugyan mára már túlhaladottnak számít, mégis elsősorban a férfiak nyelveként emlegetik a szlenget. Az amerikai kutatások is azt támasztották alá, hogy „a szleng a férfiak nyelve” (KÖVECSEK 1997: 31).

A magyar kutatók közül KÖVECSEK is osztja azt a véleményt, miszerint a szlenget inkább férfiak használják, ők tipikusabb szlengbeszélők, mint a nők. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy a nők sohasem használnak szlenget, csupán azt, hogy a szlenget inkább a férfiak hozzák létre, hogy a szleng inkább férfi életszemlélet vagy psziché kifejezője, és hogy a szleng használata során erősebb társadalmi tabuk érvényesek a nőkre, mint a férfiakra. Mindezek miatt és alapján tehát azt mondhatjuk, hogy a férfiak tipikusabb szlengbeszélők, mint a nők (KÖVECSEK 1997: 8).

Néhány évvel ezelőtt URBÁN ANNA végzett egy felmérést, mely szintén arra a kérdésre kereste a választ, hogy kik használják a szlenget intenzívebben, a férfiak vagy a nők. A kérdőívre választ adók 70%-ának véleménye szerint a szleng használata mindkét nem körében elfogadható, bár ezzel a kijelentéssel a női válaszadók közül csupán 61,5%, míg a férfiak közül 85,7% értett egyet. Vagyis a két nem vélekedése ebben a kérdéskörben szignifikáns eltérést mutat (URBÁN 2008: 171–172).

Hogy valóban a fiúk az intenzívebb szlenghasználók azt kutatásom során több tényező is alátámasztotta: A **Mi a szleng?** című fejezetben már utaltam rá, hogy a kérdőívek kitöltése előtt tisztáztuk azt, hogy mit értenek a diákok szleng alatt. A válaszadók nagy többségben itt is fiúk közül kerültek ki. Természetesen a lányok is

tisztában voltak a fogalommal, de ők a válaszadásnál sokkal passzívabbak voltak, mint a fiúk. A fiúk jobban körül tudták határolni, hogy mit értenek szlengen.

Továbbá a fiúkon észrevehető volt a lelkesedés, az, hogy érdeklí őket a kérdőív kitöltése, és szívesen segítségemre vannak. Éppen ezért ők sokkal több szleng kifejezést tudtak gyűjteni egy-egy fogalomhoz, mint a lányok. Természetesen akadtak kivételek is, hiszen nem minden fiú volt annyira fantáziadús, de mégis kijelenthetem, hogy a fiúk nagy többsége szép számmal gyűjtött szlenget. A lányok esetében sem figyelhető meg teljes passzivitás, hiszen sokan voltak olyanok, akik rendkívül élvezték a feladatot, és rengeteg szót gyűjtöttek össze.

Egy osztályon belül bizonyos fokú versengés is folyt a különböző 4-5 fős csoportok között, hogy ki tud több szót gyűjteni. Ezek a csoportok többnyire homogén összetételűek voltak. Az imént említettek alapján a „versenyt” a fiúk nyerték.

Saját felmérésem és tapasztalataim tehát kétség kívül összecsengenek a szakirodalommal és azt mutatják, hogy a fiúk valóban szívesebben élnek szleng kifejezésekkel, szavakkal, mint a lányok, de nem ők a kizárólagos használók. Hogy a lányok is intenzív használói, azt alátámasztja FODOR ISTVÁN is, aki megállapítása szerint a nők körében is gyorsan terjed a szleng használata (FODOR 2000: 250).

A következő kérdés, ami felmerül a nemek szlenghasználatára kapcsán, hogy miben tér el a nők és a férfiak szlengje. Az a tény ugyanis aligha vitatható, hogy a nemek között vannak különbségek. Biológiai, társadalmi és nyelvhasználati különbségek egyaránt fennállnak a két nem képviselői között. Dolgozatomban csupán a nyelvhasználati, pontosabban a szlenghasználati különbségekre koncentrálok.

A nemek nyelvhasználatára közötti nyelvi elkülönülés talán leghíresebb példája a nyugat-indiai Kis-Antillákon élő karib indiánok példája. A karib férfiak ugyanis más nyelvet beszélnek, mint a karib nők egy régi hódítás következtében (WARDAUGH 1995: 283). Ez az állítás kissé elhamarkodott, hiszen „csupán” arról van itt szó, hogy eltérések vannak például az elvont főnevek nemében: a férfiak ugyanis ezt úgy kezelik grammatikailag, mintha nőneműek, a nők viszont mintha hímneműek lennének” (WARDAUGH 1995: 283). Noha két külön nyelvről nem beszélhetünk, azt megállapíthatjuk, hogy jelentős eltérés van nők és férfiak nyelvhasználatára között.

Kutatásaim alapján a nemek közötti különbségek a szlenghasználatban kevésbé meghatározóak, de természetesen megfigyelhető némi eltérés a fiúk és a lányok szlengje között (érdeklődési körben, kifejezőmódban, durvasági fokban).

Az érdeklődési kört tekintve vitathatatlanul vannak bizonyos eltérések női–férfi nyelvhasználatban, de ez a vizsgált területemnél nem számottevő. Mivel dolgozatom elsősorban az iskolával kapcsolatos fogalmak szlengjére fókuszál, így a lányok és a fiúk érdeklődési köre közötti különbséget kevésbé tapasztalhattam. Rákérdeztem azonban olyan szavakra is, melyek az iskolán kívüli tevékenységgel kapcsolatosak, és itt már felfigyeltem néhány eltérésre.

Ezek elsősorban a szexualitás, a buli, a drog témaköreiben figyelhetők meg. A fiúk ugyanis jóval több példát gyűjtöttek ezekre a fogalmakra, mint a lányok. Hogy csak egy példát említsek a 'szeretkezik' szóra összesen 22 adat érkezett, és ebből 13-at kizárólag fiúk használtak. A maradék adatok pedig körülbelül egyenlő számban szerepeltek a fiúknál és a lányoknál. Továbbá a férfiszleng dominanciája figyelhető meg a 'lány, nő', 'buli', 'lerészegedik', 'drogozik' kifejezéseknél is. Ezek azok a témakörök, melyekben a fiúk sokkal termékenyebbek voltak a lányoknál. Mindemelllett a fiúk olyan témákat is megemlítettek, melyek nem szerepeltek az általam készített listán. Ilyen például az 'önkielégítés', vagy a 'hány'.

Hogy a fiúknak elsősorban ezek a kedvelt témakörei azt URBÁN ANNA korábbi felmérése is alátámasztja. Ő szintén arra az eredményre jutott, hogy a férfiak kedvelt témakörei a lányok, a lányok tulajdonságai, a szórakozás és az italok (URBÁN 2008: 173).

Látható tehát, hogy ezek a témák a fiúk körében jóval népszerűbbek, a lányok számára ezek mondhatni tabunak minősülnek. A nők beszédében ugyanis még mindig igen sok nyelvi tabu érvényesül (bár számuk jóval kevesebb, mint régen), ma is léteznek olyan témák, amiről egy „igazi nő” nem szívesen beszél, beszélhet. „A nyelvi tabu mindenekelőtt a nőket érintette és érinti: elsősorban nekik nem volt és nem szabad, illetőleg illik bizonyos szavakat, kifejezéseket, beszédmódot használni, illetőleg ugyanolyan mértékben használni, mint a férfiaknak” (KISS 1995: 105).

A lányok tehát sokkal szemérmesebbek. Ez a megállapítás a mai világban is helytálló lehet, de korántsem annyira, mint néhány évtizeddel ezelőtt. Ma már a lányok is rengeteg szót használnak pl. a szexuális élettel kapcsolatos fogalmakra, de

még mindig messze nem annyit (és nem olyan minőségben), mint fiú társaik. A fiúk ezen érdeklődési köre származhat abból is, hogy az udvarlás és a nemiség olyan dolgok, amelyekhez a fiúknak bátrabb módon kell viszonyulniuk, mint a lányoknak. Ezek ellenére megállapíthatjuk, hogy a nemi életre vonatkozó szavak és kifejezések nagy vonzerejű központok az ifjúsági szlengben, a fiúk és a lányok szlengjében egyaránt.

Nem csak ezekben a témakörökben, hanem általánosságban elmondható, hogy a fiúk lényegesen több szleng szót ismernek, alkalmaznak egyéb témákban is. Pl. a 'szakiskolai tanulóra' a fiúk a következőket írták: *szakis, szakmunkás, paraszt, jó munkás ember, kukás barom, tróger, nyomorék, tájparaszt, szefő*. A lányok ugyanerre a fogalomra lényegesen kevesebb szinonimát használtak: *szakos, szakcsis, szakis, szakos, szaksulis*.

Ezekből a példákból jól látszik, hogy nem csupán az érdeklődési körben, hanem a kifejezőmódban is vannak eltérések női–férfi szleng között. A fiúk az adott fogalomra (ebben az esetben a 'szakiskolai tanulóra') inkább degradáló kifejezéseket alkalmaztak, míg a lányok szolidabb, kedveskedő kifejezésekkel éltek. Ez azzal is magyarázható, hogy a fiúknál megjelenik a túlzás igénye, és elsősorban durva, pejoratív, megvető, lenéző, gúnyos, ironikus kifejezéseket hoznak létre. Ezzel szemben a lányok a tréfás, kedveskedő, bizalmas stílust kedvelik.

A durvasági fokot vizsgálva szintén szignifikáns különbség mutatkozik női és férfi szlenghasználat között.

Ahogy a felnőttek, úgy a diákok is használják trágár, sokszor sértő szavakat. Nem mindig élnek tudatosan a durva szavakkal, de a baráti társaság meghitt, cinkos légkörében szinte örömmel tobzódnak az obszcenitásokban. A csúnya beszéd, szitkozódás fakadhat haragból, indulatból, sokan viszont már megszokásból élnek velük, gyakran nem is tudnak nélkül beszélni (BACHÁT 1987: 328).

A fiatalok beszéde tehát tele van ízléstelenséggel, durvasággal és trágársággal. Legtöbben az aktuális beszédhelyzethez sem tudnak alkalmazkodni, akkor is csúnya szavakat használnak, ha a felnőttek hallják (BACHÁT 1987: 363). Ezt sajnos én is tapasztalom nap mint nap az utcán, a villamoson, a kollégiumban, vagy akár az iskolában. Akadnak olyan diákok (elsősorban fiúk), akik a *bazd meg* vagy a *geci* szavakat gyakorlatilag kötőszóként használják, és ezáltal a szó jelentése is kiüresedik.

Elsősorban a fiúk nyelvhasználatában figyelhetünk meg durvaságát, trágár szavakat, és ez habitusukból is fakadhat. A fiúk durvább szlengje azt az általános tendenciát tükrözi, amely szerint a férfiktől inkább elfogadják általánosabban is a durvább nyelvhasználatot, mint a nőktől. A minap hallottam egy mondást, miszerint a trágár férfi visszataszító, de a trágár nő még nála is visszataszítóbb. Ha ugyanis egy fiú csúnyán beszél az kevésbé botránkoztatja meg az embereket, mintha ugyanazt a trágár kifejezést egy nő szájából hallanák.

A lányokat a nevelésük során arra biztatják, hogy „elegáns” nyelvet használjanak, míg a fiúkkal szemben sokkal lazábbak az elvárások: több flexibilitást és durvaságot engednek meg. Vegyük például csak azt alapul, hogy míg a fiúknak meg van engedve bizonyos szituációkban, hogy gorombán, nyersen beszéljenek, addig a lányoknak ugyanabban a szituációkban sem szabad megfélekedezniük a „nőies” nyelvhasználatról (KISS 1995: 105).

Ezektől eltekintve ma már egyre inkább a lányokra is jellemző a durva, obszcén kifejezésmód. FODOR jegyzi meg, hogy a női egyenjogúsítás folytán a fésületlen beszédstílus, sőt trágárkodás már az úrnők körében is elterjedt, sőt bevonult a serdülő lányok beszédébe is (FODOR 2000: 249–250).

URBÁN ANNA erre vonatkozó vizsgálata arra az eredményre jutott, miszerint a szakképzős és egyetemista fiúk nem tartják helyesnek azt, hogy a lányok szlenget használnak, mivel a társadalmi elvárások azt követelik meg tőlük, hogy beszéljenek finomabban, visszafogottabban, és ne kövessék a fiús viselkedési formákat (URBÁN 2008: 175). A mai világban azonban sajnos már természetesnek minősül, hogy a lányok ugyanolyan durva, trágár kifejezésekkel élnek, mint a fiúk. Sőt egyes felmérések szerint (CZEGLÉDI 2004) a lányok még több durva nyelvi megnyilvánulást tesznek, mint a fiúk. Megfigyelhető azonban, hogy a fiúk általában semmiféle lelkipurdalást nem érzene, ha csúnya szó hagyja el a szájukat, a lányok azonban egy trágár szó kimondása után pironkodnak.

A fiúk szlengjét tehát durvábbnak, inkább negatívnak, sértőnek vagy a tabukra utaló szavakat tartalmazónak lehet tartani, mint a lányokét. Az összeállított szótáram alapján én is azt a konzekvenciát vontam le, miszerint a fiúk gyakrabban használnak durva kifejezéseket, mint a lányok. A lányoknál valamennyivel kevesebbszer fordul-

nak elő trágár kifejezések, de előszeretettel használják például az ellentétes nem megnevezésére a *fasz*, *faszi* kifejezéseket vagy a közösülésre a *dug*, *baszik* igéket.

Érdemes lenne itt azt is megvizsgálni, hogy a csúnya, trágár beszédet (mind a lányok, mind a fiúk esetében) mennyire befolyásolja a társadalmi hovatartozás, a szülői minta. Ez a kérdéskör bár nem témája dolgozatomnak, annyit azonban megjegyeznék, hogy a trágár beszéd elsősorban a nyíregyházi iskola tanulóira jellemző (a kitöltött kérdőívek alapján). Az itt összegyűjtött anyag nagy része hemzseg a trágár, obszcén kifejezésektől. Az osztályfőnökök tájékoztattak arról, hogy az itt tanulók jó része nem rendelkezik megfelelő szociális háttérrel. Ebben az iskolában néhány roma származású (fiú) is segédkezett az anyaggyűjtésben, és rájuk még inkább jellemző volt az obszcenitás. Hogy egy példát említsek az egyik csoport munkáját nem tudtam feldolgozni, ugyanis a papírt telerajzolták női-és férfi nemi szervekkel, és minden kitöltendő helyre obszcén, trágár szót írtak. A kitöltendő kérdőív elején pedig egy 18-as karikával jelezték, hogy a kérdőív olyan szavakat tartalmaz, mely kiskorúaknak nem ajánlott. (Zárójelben jegyzem meg, hogy a kitöltők 14 éves fiúk voltak.)

Íme néhány példa az ő szlengjükből; *A kotton helye* 'tolltartó', *baszóasztal* 'pad', *szarhordó* 'iskolatáska', *lófasz* 'cigaretta', *faszkincsléőhely* 'térkép'.

Azt hiszem a hozott példák jól mutatják, hogy az obszcenitás mennyire beleivódott ezen gyerekek szókincsébe.

Arra a kérdésre, hogy mi lehet az oka annak, hogy mára ennyire elterjedt a trágár, vulgáris beszéd a diákok körében, szintén nem tisztem válaszolni. Néhány okot azért megemlítek. A diákok csúnya, trágár beszéde nagymértékben tükrözi az oktatást, a közművelődési intézmények oktatási zavarait, a tömegkommunikációs eszközök által közvetített –stiláris durvaságoktól, agresszivitásoktól és közönségességtől sem mentes minták hatását (FEJTI 1984: 1).

Összességében elmondható, hogy a lányok és a fiúk nyelvhasználatában egyaránt egyre inkább létjogosultságot nyer az obszcén, vulgáris beszéd. Bár a lányok is egyre intenzívebben használnak illetlen, durva kifejezéseket, a férfiak nyelvhasználatára még mindig jellemzőbb a trágár, primitív beszéd.

Végül az utolsó szempont, mely megfigyelhető fiúk és a lányok szlenghasználatában, a különböző szóalkotási módok alkalmazása. Ezekkel a különbségekkel bővebben foglalkozok **A diákok szóalkotási módjai** című fejezetben, amelyben lehe-

tőleg minden szóalkotási módnál kitérek arra, hogy a lányok vagy a fiúk élnek vele. Ebben a részben csak a leglényegesebb különbséget emelem ki.

A legfontosabb lányok és fiúk szlengje között a szóalkotási módokat tekintve a különböző névszóképzőkben, elsősorban a kicsinyítő képzők használatában mutatkozik meg. Ugyanis a lányok előszeretettel élnek olyan képzőkkel, mint *-i*, *-ci*, *-csi*, továbbá *-ka*, *-ke*. Ezzel szemben a fiúk nem különösebben kedvelik ezen képzőket, ha tehetik elkerülik ezek használatát. Az olyan szavak, mint *füzcsi* 'füzet', *törcsi* 'történelem', *tancsi* 'tanulás', *karóka* 'egyed', *tanci* 'tanár' ma már lányosnak minősülnek, és fiúktól kevés ilyen szót hallani, ők ugyanis hajlamosak elkerülni a nőiesnek hangzó szavakat.

Ezeket a névszóképzőket leszámítva azonban a szóalkotási módok tekintetében nem számottevő a különbség nők és férfiak nyelvhasználatában.

Mindent összevetve megállapítottam, hogy miképpen a sztenderd szókincsben, úgy a szlenghasználatban is vannak különbségek fiúk és lányok között. Ez azonban nem jelentékeny, inkább egyéntől függ, mintsem nemtől.

Az imént tárgyalt körökben vannak ugyan különbségek lányok és fiúk szlenghasználatában, de ezek nem számottevők. Tévedés lenne azt állítani, hogy a szleng a fiúk nyelve. A lányok számára ugyanakkora örömet okoz, ha tréfás, újszerű kifejezésekkel színesíthetik mindennapi beszédjüket, mint a fiúknak.

V. A diáknyelv helye a szlengen belül

Az előző fejezetekből világosan kiténik, hogy a szleng legaktívabb használói a fiatalok, a diákság, legyen szó akár lányokról akár fiúkról, mindkét nem képviselői egyaránt szívesen élnek ezzel az újszerű kifejezésmóddal. A következő fejezetekben a diákságról kívánok szólni. Megvizsgálom, hogy hol helyezkedik el a diáknyelv a szlengen belül, majd rátérek a diákok által használt szóalkotási módokra, melyben elsődleges szempont szintén a lányok és fiúk közötti különbség lesz.

Már az előző fejezetekből is kiderült, hogy az ifjúság élesen elkülönül a felnőttektől mind magatartásukat tekintve, mind pedig nyelvhasználatukban, amelyben sajátos stílust alakítanak ki. Már az óvodában csoportokba rendeződnek, ezt pedig tovább erősítik az iskolai közösségek, különböző baráti társaságok. Itt kialakul egyfajta sajátos szóhasználat, nyelvi attitűd. A felnőttek beszédétől eltérő szóhasználatuk, beszédstílusuk az együvé tartozást hangsúlyozza, olyan nyelvi formákat használnak, amelyeket csak a „beavatottak”, a saját társaság tagjai értenek meg (RÓNAKY 1997: 7).

A nyelvnek tehát nagyon fontos szerepe van a diákok gondolkodásában, cselekvésében, valamint személyiségüknek is fontos alkotóeleme. Ahogyan a római mondás is tanácsolja: *Loquere, ut videam te!* – Beszélj, hogy lássalak! Vagyis ahogyan beszélünk, az megmutatja azt, hogy milyenek vagyunk. Ez a kijelentés érvényes a diákokra és a felnőttekre egyaránt, de dolgozatomban a diáknyelvre helyezem a hangsúlyt. Mindenekelőtt szükséges tisztázni, hogy hol is helyezkedik el a diáknyelv a szlengen belül.

A nyelvészek ugyanis régtől fogva tudomásul veszik, hogy létezik ez a sajátos nyelvi forma: korábbi szakkönyvekben, cikkekben helyenként találunk megállapításokat az ifjúság nyelvéről, mint diáknyelvről. A nyelvtudományi összefoglaló külön fejezetet nem szentelnek ennek a nyelvi formának, általában a csoportnyelvek között említik meg.

MATIJEVICS is a csoportnyelvek közé sorolja: „A diáknyelv az egy közösségben azonos céllal élő tanulóknak a csoportnyelve, sajátos beszéde, azaz olyan nyelvi eszköz, amely az irodalmi nyelvtől, a köznyelvtől, a népnyelvtől csak a szókincsében tér el, s ezek az eltérő szavak főleg az iskolai életre vonatkoznak, és olyan sajátos jelek,

amelyek csak a beavatottak számára szimbolizálják a valóság valamelyik mozzanatát” (MATIJEVICS 1972: 24).

Míg MATIJEVICS csoportnyelvként tartja számon a diákszlenget, addig az utóbbi időszakban inkább mint egy azonos életkorú és azonos tevékenységi körű rangtárs csoportokban használt szakszlengként értelmezik.

A szleng ugyanis nem tekinthető egységesnek, különféle típusai vannak, melyek közül három fő csoport emelkedik ki: a közszleng, a területi szleng, és a szakszleng.

„Meg kell különböztetnünk a közszlenget, amely a nyelvet beszélők számára általánosan ismert dolgokat, fogalmakat megnevező országszerte elterjedt szlengjelenségek összefoglaló neve; a területi szlenget, melynek érvényessége területileg korlátozott; és a szakszlenget, amely foglalkozás, hobbi, érdeklődés alapján alakul ki, és szorosan kapcsolódik az adott szakma szaknyelvéhez is” (KIS 2008: 21).

A diákszleng ez utóbbihoz, vagyis a szakszlengek közé sorolható, hiszen szókincsének speciális rétegei vannak, melyek lehetővé teszik megkülönböztetését a köznyelvtől, illetve a többi szakszlengtől.

Láthatjuk tehát, hogy időközben változott a diáknyelvről való vélekedés. Míg korábban a csoportnyelv egyik válfajaként tartották számon, napjainkban inkább a szakszlengként való meghatározás helytálló.

Ebből is látszik, hogy a diáknyelvről való vélekedés az idő függvényében bizonyos változáson ment keresztül. Jól mutatják ezt a változást a diáknyelvvvel kapcsolatos kutatások is, mely rövid történetét a következő fejezetben fejtem ki.

VI. A diáknyelv kutatásának rövid története

A fiatalok szókincsére, nyelvhasználatára már régen felfigyelt a nyelvtudomány. A diáknyelv gyűjtője és őrzője az 1890-es években megjelenő Tanulók Lapja című diákújság lett. Ebben jelent meg először, majd 1898-ban önálló kiadványként DOBOS KÁROLY: *A magyar diáknyelv és szótára* című munkája. Ahogyan a megnevezés is mutatja DOBOS összegyűjtötte, és szótár formájában adta közre a diáknyelv akkori szókincsét. Emellett ismertette a diáknyelv gazdag külföldi szakirodalmát, és mivel ekkor Magyarország még nem dicsekedhetett hasonlóval, ezért szorgalmazta az utókornak a hazai diákszókincs összegyűjtését és feldolgozását (DOBOS 1898: 8–9).

Ezzel DOBOS tulajdonképpen elindította a diáknyelv kutatását, ennek ellenére azonban a nyelvészek nagy többsége még sokáig mostohagyerekként kezelte ezt a kérdést. Sokáig csak az argó, a zsargon kutatása mellett foglalkoztak a diáknyelvvél, ugyanakkor azonban megjelent néhány kisebb munka is (vö. BENEDEK 1908, OLTYÁN 1916, HUHN 1916, VAJTHÓ 1930).

A diákszleng igazi vizsgálata viszont csak jóval később, az 1960-as években folytatódott, ekkor ugyanis a politika középpontba helyezte az ifjúság ügyét. Ekkor (1963) jelent meg KOVALOVSKY MIKLÓS Az ifjúság nyelvéről című cikke a Valóság című folyóiratban. KOVALOVSKY úgy gondolta, hogy az 1950-es 1960-as évek megváltozott gazdasági-politikai-kulturális viszonyai a kor fiataljait is jelentősen befolyásolták. Ezáltal hasonlóak lettek lehetőségeik az élet számtalan területén, s a közös felfogás, a rokon érdeklődés, illetve a gyakori együttlét kialakított egy „közös nyelvet”. Ő használta először az *ifjúsági nyelv* terminust, ezt azonban nem tartották szerencsésnek, mivel a nyelv használata nincsen szigorúan életkorhoz kötve. (KOVALOVSKY 1963. 66–75).

A diáknyelv kutatásában kiemelkedő szerepe volt a Magyar Nyelvőr ilyen témájú pályázatának (Hogyan beszél a mai ifjúság? 1964). Majd ezek után, 1972-ben jelent meg MATIJEVICS LAJOS alapvető műve *A vajdasági magyar diáknyelv* címmel.

Az imént már utaltam rá, hogy MATIJEVICS volt az, aki a diáknyelvet önálló csoportnyelvként határozta meg. Megállapította továbbá azt is, hogy ennek a nyelvnek a szavai főleg az iskolában keletkeznek, használói pedig a tanulók. Állítása szerint a tanulók csoportnyelvének nincs külön nyelvtana, nyelvtani rendszere. Hangtana,

mondatszerkesztése ugyanaz, min a köznyelvé. Célja valami belső tartalom kifejezése és ezzel a diákközösség más tagjainak tájékoztatása. E tekintetben is megegyezik a köznyelvvél. Ez a diáknyelv csupán annyiban különbözik a köznyelvtől, hogy, hogy más a szókincse. A diákok olyan szavakat is használnak, melyet a felnőttek nem ismernek. Egy bizonyos nyelvi normához képest, a köznyelvhez képest minősül csoportnyelvnek. MATIJEVICS ebben a művében mintegy 1676 szót és kifejezést rögzített és elemzett (MATIJEVICS 1972: 19–24).

Ezt követően, az 1980-as években nyelvművelő kiadványok láttak napvilágot (Édes Anyanyelvünk című folyóirat). Felhívták a figyelmet az ifjúság nyelvhasználatára a magyar nyelv hete mozgalom előadásai, az anyanyelvi táborok, a győri Kazinczy, a sátoraljaújhelyi Édes anyanyelvünk, a szolnoki Versegly nyelvművelő verseny, valamint a Szép Szó mozgalom (BACHÁT 1984: 53).

A témával foglalkozó cikkek száma ezután is bőségesen gyarapodott, itt MIZSER LAJOS, BACHÁT LÁSZLÓ, ERDŐS GÁBOR, SIPOS PÁL, GRÉTSY LÁSZLÓ, RÓNÁKY EDIT, HOFFMANN OTTÓ, SZÜTS LÁSZLÓ munkáit kell megemlítenem. Diáknyelvi szótárt szerkesztett többek között KARDOS TAMÁS és SZÜTS LÁSZLÓ (*Diáksóder. Hogyan beszél a mai ifjúság?* 1995), valamint HOFFMANN OTTÓ (*Mini-tini-szótár* 1996).

A diákszleng kutatása napjainkban is virágzik és véleményem szerint amíg fiatalok lesznek a világon addig fog is. Tanulmányozása az utóbbi időben is igen nagy lendületet vett, mivel azonban rendkívül változékony, nyelvi jelenségeit szinte lehetetlen rendszerbe foglalni. Nehezítő tényező az is, hogy e nyelvi forma állandóan gyarapodik, módosul, s ezért nehéz pontosan visszaadni. Ez a gyors változás éppen lényegéből következik, tehát egyik fő jellemzője.

VII. Szóalkotási módok a diáknyelvben

Már az előző fejezetben is utaltam rá, hogy a diáknyelv rendkívül gyorsan reagál a változásokra, így folytonosan gazdagodik, szókincsébe hamar kerülnek be újabb és újabb elemek. „Míg minden nyelvre jellemző a szókincs állandóságának megőrzése, addig a szlenghasználók szókincse gyorsan cserélődik” (SZIKSZAINÉ 2007: 597). Véleményem szerint különösen igaz ez a megállapítás a diákok nyelvhasználatára. Éppen ezért elkerülhetetlennek tartom, hogy bemutassam milyen forrásokból táplálkozik a diáknyelv.

A továbbiakban tehát a diákszókincs gazdagításának módjait vázoló felalátámasztva néhány kiragadott példával, amelyeket a dolgozatomhoz csatolt szótárból merítettem.

A diáknyelv szókincsének gazdagítása alapvetően két módon történhet: külső forrásból vagy belső szóalkotással.

I. Külső forrás

Idegen szók átvétele

A diákszlengben nagyon sok az **idegen nyelvből** átvett szó vagy kifejezés. (RÓNAKY 1997: 11). A diákok előszeretettel használnak elsősorban angol vagy német szavakat. Elsősorban ezt a két nyelvet tanulják az iskolában, így természetes, hogy alkalmazzák a tanult szavakat az adott nyelvi órán kívül is, beleszöve mondanójukba. Ezekkel helyettesítik a magyar megfelelőt, túlnyomórészt hangzásban és írásban is magyarosítva az idegen kifejezést. Az átvett szavak jelentése általában megváltozik, új színezetet kap, de találhatunk példát arra is, hogy ugyanabban a jelentésben veszik át.

Ez a szóalkotási mód egyenlő arányban jellemző a fiúk és a lányok szókincsére. Különbség csak abban mutatkozik, hogy a lányok általában az adott nyelven írták a szavakat (ahogyan írni kell), a fiúk ezzel szemben a kiejtés elvét alkalmazták.

- a) Német: Pl. *fünfös* 'ötös' < ném. *fünf* 'öt'; *dojcs* 'németóra' < ném. *Deutsch* 'német'; *fürer* 'igazgató' < ném. *Führer* 'vezető'.
- b) Angol: *inglisticsör* 'angoltanár' < ang. *English teacher* 'angoltanár'; *bébi* 'lány' < ang. *baby* 'baba'; *englis* 'angolóra' < ang. *English* 'angol'.

Természetesen a német és az angol nyelv mellett más nyelveket is találunk, melyek bizonyos szavai átkerültek a magyar diákszlengbe.

- c) Olasz: *csao* 'szervusz' < ol. *ciao* 'csáó'.

Az említett nyelvek mellett forrása lehet a diáknyelvnek többek között a francia (*kamu* 'mellébeszél'), a román (*flamózik* 'eszik'), a horvát, a latin, a spanyol, az orosz és a szlovén nyelv bizonyos szavai, kifejezései (RÓNAKY 1997: 13).

Más csoportnyelvek is rendkívül fontos kútfői lehetnek az ifjúsági nyelvnek. Ezek közül az **argót** kell első helyen megemlíteni, de a **katonai szlengből** és a **tolvajnyelvből** is szép számmal kerülnek át kifejezések.

Tolvajnyelvi átvételek

- a) Argó: *dekk* 'elégtelen'; *bagó* 'cigaretta'; *kampec* 'elégtelen'; *bélás* 'elégséges'.

Az argó és a tolvajnyelv közvetítésével sok **cigány** eredetű szó került az ifjúság nyelvébe (RÓNAKY 1997: 13).

- b) Cigány: *csávó* 'fiú'; *piál* 'iszik'; *kajál* 'eszik'; *kamel* 'kedvel'; *dik má more*.

Az argóból és a cigányból átvett elemek elsősorban a fiúk szóhasználatára jellemzőek. Természetesen akadtak olyan szavak, amelyeket a lányok is használtak. Pl. a *csávó* elsősorban a lányoknál fordult elő. Ez azzal magyarázható, hogy jelentése fiú, és a fiú szóra a lányok lényegesen több szót gyűjtöttek, mint a fiúk.

Nyelvjárási szavak átvétele

A nyelvjárási szavak, bár csekélyebb mértékben, de szintén megtalálhatóak a diákszleng szókincsében (RÓNAKY 1997: 13). Vidékről és különböző nyelvjárási területekről kerülhettek be ezek a szavak ebbe a nyelvi rétegbe. Természetesen az iskolai közösség egy heterogén összetétel, melybe nem csak városiak, hanem vidékiek is kerülnek. Általuk használt egy-két szót, amelyek különösen tetszettek a közösségnek, gyakrabban használták, és ezáltal beolvadt a nyelvükbe. Nyelvjárási szavakat szinte kizárólag fiúk gyűjtöttek. Erre a szóalkotási módra szintén találtam néhány példát gyűjtésem során: *fika* 'fizika'; *fikusz* 'fizika'. Ezek a szavak a nyelvjárásban takonyt jelentenek. Továbbá szintén szerepelnek a szótárban az *acskó* 'tolltartó' (a nyelvjárásban zacskó); *jány* 'lány' és *lóca* 'pad' szavak. Az utóbbiaknak a nyelvjárásban is ez a jelentésük.

Az említett külső források mellett nem szabad elfeledkeznünk a **médiáról** sem, mint a diákszleng gazdagításának egyik lehetséges formájáról. Az utóbbi évtizedekben ugyanis világszerte elterjedt és legitimizálódott a szleng használata. Ez a megállapítás nemcsak a mindennapi beszédre igaz, hanem a sajtó, a televízió, tehát a média nyelvére is. A mai ifjúság már teljesen a média bűvöletében él, amely nem hagyja érintetlenül a diákok nyelvhasználatát sem. Szókincsüknek jelentékeny része ma már a média világát idézi.

Egyaránt helytálló megállapítás ez a lányok és a fiúk nyelvhasználatára is. Mindkét nem képviselői számos celeb szóhasználatát kölcsönzik. Nem igazán jellemző ez az iskolával kapcsolatos fogalmakra, annál inkább igaz az iskolán kívüli tevékenységekre. Idézhetnek filmekből vagy egy kedvelt előadótól. Pl. *spangli* 'drog'; *bebaszcsizik* 'lerészegeedik'.

Természetesen nem hagyhatjuk szó nélkül a **kortárs csoportok** egymásra hatását sem, hiszen ez az iskolában és az iskola falain kívül is folyamatosan alakítja a diákok szókincsét. A mindennapos iskolai együttélés során a diákok szinte észrevétlenül formálják egymás nyelvhasználatát (RÓNAKY 1997: 13).

A külső források mellett a diákszleng szókincsének másik gazdagítási módja a belső szóalkotási mód.

II. Belső szóalkotás

Az ifjúság által használt sajátos szavak, kifejezések nagy részét hiába keresnénk bármely forrásként szolgáló "átadó" nyelvben, nyelvi rétegben, vagy más közösségben.

A felsorolt forrásokon kívül ugyanis elsősorban saját kútforrásból táplálkozik a diáknyelv. Anyagának jó részét teljesen önállóan alkotja meg. Ez a legértékesebb és vizsgálatra is leginkább érdemes része a diákok nyelvének. „A nyelvi kutatás számára ezek a szavak, kifejezések kiemelten fontosak, hiszen az ifjúság nyelvteremtő erejét s ennek az alkotó munkának sajátosságait vizsgálva, elemezve magáról a nyelvről - a nyelv fejlődéséről, a szókincs gyarapodásának módjairól - is sok fontos tulajdonságot, törvényszerűséget, tendenciát állapíthatunk meg. Ezeket a nyelvtudomány is hasznosíthatja” (RÓNAKY 1997: 16).

A belső szóalkotási módoknál KIS TAMÁS Katonai szleng szótárának csoportosítását vettem alapul, melyet szintén saját összegyűjtött példáimmal támasztok alá.

A belső szóalkotáson belül több alkategóriát különböztetünk meg egymástól:

I. Jelentésbeli szóalkotás

II. Alaki szóalkotás

III. A szóalkotás ritkább módjai

IV. A fogalom megnevezése szó szerkezettel

I. Jelentésbeli szóalkotás

Egyes elemzők, pl. MATIJEVICS LAJOS nem tekintik szóalkotásnak, arra hivatkozva, hogy már meglévő, értelmes szókat használ fel.

A jelentésbeli szóalkotásnak is több csoportját különböztetjük meg (dolgozatomban csak azokat említem meg, melyekre a gyűjtésem során akadt példa).

A. Névátvitel

A jelentésbeli szóalkotáson belül beszélhetünk névátvitelről, ami alapulhat hasonlóságon vagy érintkezésen is. Hasonlóságon alapuló névátvitelnél a forma, a külső hasonlóság játszik fontos szerepet.

Pl. *karó* 'egyes osztályzat'; *kampó* 'egyes osztályzat'; *hattyú* 'kettes osztályzat'; *görbület* 'hármás jegy'; *villámcsapás* 'egyes osztályzat'.

A példákból is kitűnik, hogy ezt a szóalkotási módot elsősorban az érdemjegyek különböző megnevezéseire használták a diákok. A nemek tekintetében mind a lányok, mind pedig a fiúk szívesen éltek ezzel a módszerrel.

B. Jelentésátvitel

A jelentésbeli szóalkotás másik módja a jelentésátvitel. Ez a szavak hangalakjának hasonlósága vagy érintkezése alapján történhet.

a) Hasonlósági (metaforikus): Pl. *bigyó* 'biológia'; *fika* 'fizika'.

b) Érintkezési (metonimikus): Pl. *penge* 'kitűnő tanuló'.

C. Jelentésszűkülés

Pl. *főnök* 'osztályfőnök'; *nagyfőnök* 'igazgató'; *népművelés* 'irodalom'.

Jelentésszűküléssel létrehozott szavak mindkét nem szóalkotási módjára egyaránt jellemzőek.

II. Alaki szóalkotás

Ha a szó alakjának megváltozásával hozunk létre új szavakat, alaki jellegű szóalkotásról beszélhetünk. A két leggyakoribb ezen belül, a szóösszetétel és a szóképzés.

Szóösszetétel: Két önálló, értelmes szó összekapcsolása. Minél távolabb áll egymástól a két fogalmi kör, annál erősebb a belőlük összekapcsolt szavak stilisztikai

hatása. Az összetett szók elő- és utótagja között alá- vagy mellérendelést figyelhetünk meg.

a) alárendelő összetett szók

Pl. *parasztképző* 'szakiskola'; *tüdőropi* 'cigaretta'.

Az alárendelő szóösszetételek szinte kizárólag csak fiúk által kitöltött kérdőíven fordult elő. A gyűjtött anyagomban ezekre az összetételekre általában a durvaság, gúny volt jellemző.

b) mellérendelő összetett szók

Pl. *agytrösz* 'okos diák'; *őszfő* 'osztályfő'.

Mellérendelő összetételeket felméréseim alapján a lányok és a fiúk egyaránt használtak. Ez azonban ritkább módja a szóalkotásnak, mint az alárendelő összetett szók.

Szóképzés: Egy szó jelentését (vagy legalább a hangulatát) a hozzáillesztett képző segítségével bizonyos irányba megváltoztatja. A kicsinyítő képzőket, az ún. játszi képzőket (MATIJEVICS 1972: 25), különösen kedveli a diákság (tapasztalatom szerint elsősorban a lányok). Ezek funkciója nemcsak a kicsinyítés, hanem gyakran a leki-csinylés. A pajkos diák pedig legtöbbször tréfálkozni, gúnyolódni, csipkelődni szeret. A játszi szóképzés származéka játékos árnyalatot nyer, a szó jelentése, szófaji kategóriája viszont nem változik.

a) Névszóképzők

-i/-ci/-csi: *angli* 'angolóra'; *isi* 'iskola'; *bizi* 'bizonyítvány'; *irci* 'irodalom'; *tör**rci* 'történelem'; *dir**ci* 'igazgató'; *füz**csi* 'füzet'; *szak**csi* 'szakközépiskola'; *szerc**si* 'szertár'; *bir**csi* 'biológia'; *tal**csi* 'találkozás'; *ang**csi* 'angol'; *bar**csi* 'barátnő'.

Ez a képző a legproduktívabb a névszóképzők között, és elsősorban a lányok körében használatos. A példák színes skálája bizonyítja ennek a képzőnek a gyakori használatát. Természetesen a fiúk is használják, de sokkal csekélyebb mértékben, mint nőnemű diáktársaik.

-ó/-ő: *csilingelő* 'csengő'.

Ez a névszóképző kevésbé népszerű, mindössze egy példát találtam, melyet lányok használtak.

-ka/ -ke: *cerka* 'ceruza'; *racska* 'radír'; *zsenike* 'kitűnő tanuló', *óraika rend* 'órarend'; *csajszika* 'lány'.

Ez a névszóképző szintén a lányok szóalkotásának kedvelt módja. Rájuk jellemző, hogy mindent kicsinyítő képzővel látnak el. Ezt a fajta kifejezőmódot egy lány „cukiságnak” nevezte.

-ek: *matek* 'matematika'; *számtek* 'számítástechnika'; *racsek* 'radír'.

Mindkét nemre egyaránt jellemző ez a szóalkotási mód.

-aj: *sulaj* 'iskola', *hepaj* 'buli'; *buláj* 'buli'.

Felmérésem szerint ennek a névszóképzőnek az elsődleges funkciója a játékosság. Elsősorban a fiúk nyelvhasználatára jellemző.

-esz: *kolesz* 'kollégium'; *sulesz* 'iskola'; *csávesz* 'fiú'.

Csekélyebb mértékben, de mindkét nem képviselői éltek ezzel a módszerrel.

-u: *csipu* 'általános iskolás'; *fizu* 'fizika'.

b) Igeképzők

Az összeállított szótárban jóval kevesebb ige található, mint amennyi névszó. Ennek ellenére néhány igeképzővel szintén több szót alkottak a megkérdezett diákok.

-z: *flamózik* 'eszik'; *füvezik* 'drogozik'; *rizsázik* 'mellébeszél'.

-l: *magol* 'tanul'; *kockul* 'tanul'; *bambul* 'nem figyel órán'; *sexel* 'közösül'; *zabál* 'eszik'; *agyal* 'tanul'; *bepiál* 'lerészegedik'; *beseggel* 'tanul'; *kertel* 'mellébeszél'; *megkukul* 'nem szólal meg feleléskor'.

Összességében elmondhatom, hogy a névszó-és igeképzőkkel a lányok és a fiúk is szívesen élnek. Mind a két nem szeret egy-egy képzővel valami újat alkotni. Ezzel is kifejezhetik kreativitásukat, szellemességüket.

A kicsinyítő képzőkkel elsősorban lányok élnek (természetesen a kivétel ebben az esetben is erősíti a szabályt), de a többi képző használatában nem találtam jelentős különbséget lányok és fiúk nyelvhasználata között.

III. A szóalkotás ritkább módjai

- a) szócsonkítás: *ofő* 'osztályfőnök'; *nevtan* 'kollégiumi nevelőtanár'.

A diákok által kedvelt szóalkotási mód. Ezzel hangokat, időt „spórolnak” meg. Ennek ellenére a szótáramban ritkán fordul elő ilyen szóalkotással keletkezett szó, noha a diákokkal történő beszélgetés során sokkal intenzívebben alkalmazták ezt a szóalkotási módot.

- b) mozaikszó alkotás: *DH* 'diriház'; *TK* 'tankönyv'; *msn* 'pad'.

Erre kevesebb példát találtam. Csupán néhány fiú élt ezzel a szóalkotási móddal.

- c) mozaikszók sajátos feloldása: *hb* 'házibuli'; *vöcö* 'vécé'.

Szintén kevesebb példát gyűjtöttem erre a szóalkotási módra. Helyenként a fiúk szlnegjében fordult elő.

- d) e l v o n á s: *könyv* 'tankönyv'.

Ritkán előfordul az összetétel egyik tagjának az elvonása.

- e) szóferdítés: *bagaretta* 'cigaretta'; *rohadalom* 'irodalom'; *bukta* 'megbukik'.

Ebben az esetben hasonló hangzású szóvá alakítás történik. A belső szóalkotásnak ez a fajtája elsősorban a fiúknál figyelhető meg. Az irodalom *rohadalommal* helyettesítése egy-két lányt leszámítva szinte kizárólag csak fiúk által kitöltött kérdőíven fordult elő.

A szóferdítés azonban történhet az idegen nyelv szabályai szerinti ejtéssel is. Pl. *ekszöszájszbuk* 'tankönyv'; *tícsör* 'tanár'; *inglis* 'angol'; *dídzséj* 'énektanár'; *dojcs* 'németóra'.

Az idegen nyelv szerinti ejtéssel a lányok és a fiúk egyaránt szívesen élnek. Az angol, német vagy egyéb nyelvi órákon szerzett tudásukat így képesek beépíteni a saját nyelvhasználatukba is, és ezzel játékosságukat, ötletességüket is képesek kifejezni.

IV. A fogalom megnevezése szó szerkezettel

Ez a szóalkotási mód kevésbé jellemző az általam megkérdezett diákok nyelvhasználatára. Általában egyetlen szlengszóval fejezték ki a megadott kifejezést. Néhány kérdőíven azonban akad példa erre a szóalkotási módra is. Ezek a szerkezetek azonban egytől egyig durvák, degradálóak, és (roma) fiúk által kitöltött kérdőíven szerepelnek. Többségüket nem vettem fel a szótáramba.

Íme néhány példa: *fasztérfogat kiszámítása* 'matematika'; *kúrás helye* 'szertár'; *szopós malac* 'osztályfőnök'; *Hitler felfedezése* 'németóra'; *fasz felfedezése* 'biológia'; *faszragyúró hurka* 'testnevelő tanár'; *fasz erőmérése* 'fizika'; *faszfejek királya* 'igazgató'; *kotton helye* 'tolltartó'; *zsidók kiűldözése* 'csengő'.

Látható tehát, hogy ezek a szerkezetek mind durvák, trágárok. Szinte kivétel nélkül mindegyik szerkezetben szerepel a férfiak nemi szerve.

Ebben a fejezetben ízelítőt adtam arra, hogy milyen szóalkotási módokkal élhetnek a diákok. Rávilágítottam arra, hogy a szóalkotásnál is (ha nem is számottevően) van különbség lányok és fiúk között. A lányok szívesen élnek kicsinyítő képzőkkel, a fiúk igyekeznek ezt elkerülni. Ma azonban egyre több fiú beszédében is fel lehet figyelni, hogy ilyen képzőkkel él. Hogy egy példát említsek, a minap megkérdeztem az egyik fiú diákomat, hogy milyen órája lesz. A válasz: „Töröcsi lesz tanárnő, ami olyan uncsi. Egész órán a füzsímbe szoktam rajzolgatni”.

VIII. Összegzés

Szakdolgozatom célja az volt, hogy az iskolával kapcsolatos fogalmak szlengjét összegyűjtsem, választ keresve arra, hogy az iskolai közösségen belül a nembeli különbségek megmutatkoznak-e a szlengszókincsben.

Abból a hipotézisből indultam ki ugyanis, hogy van különbség lányok és fiúk nyelvhasználata között. Dolgozatomban arra törekedtem, hogy alapos vizsgálatot végezzek, és megvizsgáljak minden lehetséges területet, melyben különbség mutatkozhat a két nem szlengje között.

Mielőtt azonban rátértem volna dolgozatom központi kérdésére tisztáztam a szleng fogalmát, és arra a megállapításra jutottam, hogy a szleng nyelvi univerzálé. Megtárgyaltam, hogy kik és miért használják a szlenget. Ezt követően a legaktívabb használók nyelvével foglalkoztam, a diáknyelvvél. Elhelyeztem a szlengen belül, és felvázoltam, hogy milyen szóalkotási módokkal élhetnek a diákok. Ezek közben azonban mindvégig szem előtt tartottam dolgozatom fő kérdését: mi a különbség lányok és fiúk nyelvhasználata között.

Úgy érzem elértem a dolgozattal a célomat, és feltárva a különbségeket, bebizonyítottam, hogy ahogyan a mindennapi életben vannak különbségek nők és férfiak között, úgy a szlenghasználatban is megfigyelelhető bizonyos fokú eltérés lányok és fiúk szlengje között.

Dolgozatom végén szeretnék köszönetet mondani témavezetőmnek, Kis Tamásnak, aki munkám során sokat segített, és azon iskolák vezetőségének, akik lehetővé tették, hogy a diákokkal elbeszélgessek. Továbbá annak a mintegy kétszáz diáknak, akik szabadidejüket feláldozva készségesen segítettek munkámat.

IX. Az anyaggyűjtésről

Az általam összeállított szótár anyagát a debreceni Fazekas Mihály Gimnázium, a Nyíregyházi Főiskola Eötvös József Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium tanulói, illetve egyetemi diáktársaim szlengszókincse alkotja.

A vizsgálódás a fent említett tanintézményekben 2008 szeptembere és októbere között zajlott. A szóanyag összegyűjtésében körülbelül 200 diák vett részt, melyek tagjai a 14-23 közötti korosztályból kerültek ki. A nemek megoszlását tekintve kb. 50-50 % volt az arány, tehát a lányok és a fiúk egyaránt segítettek munkámat.

A szlengszavak -és kifejezések gyűjtéséhez a kérdőíves módszert választottam, amely véleményem szerint a leghatékonyabb módja a nyelvi anyag összeállításának.

A kérdőíveket néhányan (elsősorban egyetemi csoporttársaim közül) egyenként, nagyobb részt azonban 4-5 fős csoportokban töltötték ki, hogy hatékonyabb legyen a munka. Úgy gondolom (és azt a tapasztalatom is alátámasztja), hogy a csoportmunka bőségebbé tette az összegyűlő anyagot.

A kérdőíven olyan témaköröket, szavakat adtam meg, amelyek mindegyike szerves részét képezi az iskolai életnek. Elsősorban tantárgyak, tanárok megnevezései stb., továbbá iskolán kívüli tevékenységek.

A szlenganyagon kívül rákérdeztem a nyilatkozók nemére és korára is, hogy a feldolgozás során ennek megfelelően tudjam vizsgálni a gyűjtött szavakat és kifejezéseket.

Célom tehát az volt, hogy összegyűjtsem az iskolai fogalmakkal kapcsolatos szlenget, vizsgáljam a nemek közötti különbségeket, illetve hasonlóságokat, és ebből vonjam le a konzekvenciát.

Az adatközlőkkal a következő kérdőívet töltöttem ki:

Ezzel a kérdőívvel a szakdolgozatom elkészítéséhez kérem a segítségeteket.

Feladatunk az, hogy az iskolával kapcsolatos fogalmak diáknyelvi megnevezéseit összegyűjtjük.

Munkáttal hozzájárulhattok egy kisebb diákszótár összeállításához, mely a „diákszlenget” vizsgálja.

Kérlek titeket, hogy a számotokra hétköznapi, szokványos kifejezéseket is felírjátok, hiszen mások számára ez is újdonság lehet.

A csúnya (trágár, obszcén) szavakat se hagyjátok ki!

A kérdőívben nem kérdezett iskolai, iskolával kapcsolatos fogalmak egymás között használt diáknyelvi megnevezéseit is leírhatjátok a papírra, mert minden ilyen szó érdekel.

A kérdőív kitöltője **lány** / **fiú** (a megfelelő aláhúzendó)
életkora:

I. I s k o l a

1. Iskolafajták és növendékek elnevezése

általános iskola:

általános iskolás:

gimnázium:

gimnáziumi tanuló:

szakközépiskola:

szakközépiskolai tanuló:

szakiskolai tanuló:

zeneiskolai tanuló:

2. Iskolai helységek nevei

igazgatói iroda:

tanári szoba:

tanterem:

tornaterem:

könyvtár:

szertár:

ebédlő:

büfé:

vécé:

kollégium:

3. Iskolai személyzet

tanár:

tanárnő:

osztályfőnök:

kollégiumi nevelőtanár:

igazgató:

igazgatóhelyettes:

matematikatanár:

testnevelő tanár:

magyartanár:

biológiatanár:

énektanár:

angoltanár:

4. Tantárgyak

nyelvtan

irodalom:

német:

angol:

történelem:

matematika:

biológia:

fizika:

ének:

számítástechnika:

5. Tanszerek, felszerelések

iskolatáska:

csengő:

tolltartó:

toll:

ceruza:

radír:
számológép:
tankönyv:
térkép:
füzet:
faliújság:
ellenőrző könyv:
bizonyítvány:
órarend:
iskolapad:

6. Érdemjegyek

egyed:
kettes:
hármás:
négyes:
ötös:

7. Teljesítmény:

kitűnő tanuló:
évismétlő:
igazolatlanul hiányzik a tanuló:
iskolai csalás eszközei:
tanulás:
tanul:
megbukott:
nem figyel órán:
súg feleléskor:
feleléskor meg sem szólal:
mellébeszél:

II. Órán kívüli tevékenység:

1. Társas érintkezés

fiú / férfi:

lány / nő:

barát:

barátnő:

köszönések:

megszólítás:

szerelem:

udvarol:

együtt járnak:

szeretkeznek:

2. Szórakozás:

találkozás:

buli:

cigaretta:

eszik:

iszik:

lerészegedik:

drogozik:

X. Tájékoztató a szótár használatához

A szótár a szavakat ábécérendbe szedve, szócikkekben mutatja be, leírva jelentésüket.

A szótár szócikkei kétfélek: önálló szócikkek és utaló szócikkek. Az önálló szócikkek lehetőleg minden tájékoztatást megadnak a címszóról, az utaló szócikkek pedig jelzik, hogy a szóban forgó szó melyik önálló szócikkben van kidolgozva. A címszóra vonatkozó adatok a szócikkben találhatóak, sorrendben az első a címszó szótári alakja. A címszó után következik a szófaj megjelölése (*ige, főnév, melléknév*), majd a stílusértékre (*tréfás, durva, gúnyos, kedveskedő*), ezt követően a gyakoriságra vonatkozó megjegyzések találhatóak (*ritka, gyakori*), és végül a nemre vonatkozó adat (*lányok, fiúk, egyenlő arányban használják*).

A stílusminősítések viszonyítási alapja a diákszlenget használó közösség ítélete volt, a gyakoriságot pedig a gyűjteménybe bekerült adatok száma alapján állapítottam meg.

A vezérszócikk mindig az ábécérendben legelőször megjelenő címszó. A szinonimákat, a hasonló kifejezéseket ezután betűrendben sorolom fel.

A szavak etimológiáját, eredetét a jelentés után szögletes zárójelben jelölöm.

XI. Szótár

Rövidítések

ált = általánosan elterjedt

ang. = angol

durva = durva

E = lányok és fiúk által egyenlő számban használt

F = fiúk által használt

fn = főnév

fr. = francia

gúny = gúnyos

gyak = gyakori

ked = kedveskedő

L = lányok által használt

mn = melléknév

msz = megszólítás

ném. = német

ol. = olasz

ritk = ritka

tn = tárgyatlan (ige)

tréf = tréfás

ts = tárgyas (ige)

A, Á

ábrándozik tn ige *ritk, L* Nem figyel órán; **álmodozik**.

acskó fn *ritk, F* Tolltartó; **ceruzataty** [*< zacskó*].

agy *Sétálni ment az ~a: tréf, ritk, L* Mellébeszél feleléskor; **félrepofázik**.

agyalda fn *tréf, ritk, F* Gimnázium; **gimcsi**.

agyhalott mn *durva, ritk, F* Évismétlő; **balfasz**.

agytágítás fn *tréf, ritk, F* Tanulás; **agyulás**.

ágyú fn *tréf, gyak, E* Iskolai család eszköze; **atombomba**.

agyulás fn *ritk, F* Tanulás – **agytágítás, kockulás, lörningelés, seggelés, stréberkedés, tancsi**.

álmodozik tn ige *ritk, L* Nem figyel órán – **ábrándozik, alszik, bambul, pang, sompolyog**.

alszik tn ige *ált, gyak, E* Nem figyel órán; **álmodozik**.

általános óvoda fn *gúny, gyak, E* Általános iskola.

angcsi fn *ked, ritk, L* Angolóra; **angle**.

angle fn *tréf, ritk, F* Angolóra – **angcsi, angli, englis, inglis**.

angli fn *ked, ritk, F* Angolóra; **angle**.

anyacsavar fn *gúny, ritk, F* Barátnő (mint társ); **asszony**.

aréna fn *tréf, gyak, E* Tornaterem; **dühöngő**.

asszony fn **1.** *gúny, gyak, F* Lány, nő; **béjbi**. **2.** *tréf, gyak, F* Barátnő (mint társ) – **anyacsavar, asszonyállat, asszonypajtás, faszverő, kiegészítőszett, kurva, utánfutó**.

asszonyállat fn *durva, gyak, F* Barátnő (mint társ); **asszony**.

asszonypajtás fn *tréf, ritk, F* Barátnő (mint társ); **asszony**.

atombomba fn *tréf, gyak, E* Iskolai család eszköze – **ágyú, pusi, puska, sűgőcetli**.

atomzsír mn *tréf, gyak, E* Ötös osztályzat – **búfelejtő, fasza, fűnfős, király, ólin, zsír**.

B

bagó fn *ált, gyak, E* Cigaretta; **cigi**.

bájjúnárkodik tn ige *gúny, ritk, L* Udvarol; **csap**.

balfasz mn *durva, gyak, F* Évismétlő – **agyhalott, bukott, fogyatékos, gyökér, gyöktörzs, hülye, idióta, lowos, lúzer, nyomorék, öregdiák, pancser, számár**.

bambul tn ige *ált, gyak, E* Nem figyel órán; **álmodozik**.

barátina fn *tréf, ritk, L Barátnő;*
barcsi.

barcsi fn *ked, gyak, L Barátnő –*
barátina, barinó, bénó, besz, csajos,
haverina, komámasszony.

bari fn *ked, ritk, L Barát;* **cimbi.**

barinó fn *ked, gyak, L Barátnő;*
barcsi.

baszás fn *durva, gyak, E Közösü-*
lés; csikicsuki.

baszik ts ige *durva, gyak, E Szeret-*
kezik; bevág.

beájul tn ige *durva, ritk, F Leré-*
szegeedik; beáll.

beáll tn ige *durva, gyak, E Leré-*
szegeedik – beájul, bebasz,
bebaszcizik, becsíp, bekúr, bepiál,
bepityókázik, berúg, rom.

bebasz tn ige *durva, gyak, E Leré-*
szegeedik; beáll.

bebaszcizik tn ige *ked, gyak, L*
Lerészegeedik; beáll.

becsíp tn ige *tréf, gyak, E Lerésze-*
geedik; beáll.

bedugul tn ige *gyak, E Nem szólal*
meg feleléskor; eldugul.

beg fn *ritk, L Iskolatáska; cumó*
[< ang. *bag* 'táska']].

béjbi fn *ked, gyak, F Lány, nő –*
asszony, bige, bőr, bula, cica, csaj,
csajcsi, csaje, csájé, csajsz,
csajszika, csajszli, cseléd, gádszi,

görl, hús, istennő, jány, kanca, kur-
va, liba, lotyó, lyuk, muff, nőci, nős-
tény, nóstényfajzat, nyanya, oldal-
borda, picsa, pina, pipi, puna,
ribanc, ribi, spiné, szuka, tyúk.

[< ang. *baby* 'baba']].

bekúr tn ige *durva, gyak, F Leré-*
szegeedik; beáll.

bélás fn *tréf, gyak, F Kettes osz-*
tályzat – görbülő, hattyú, ötös.

bénó fn *tréf, ritk, L Barátnő; bar-*
csi.

benyal ts ige *gúny, gyak, E Tanul;*
beseggel.

beosztás fn *gúny, gyak, E Órend;*
menetrend.

bepiál tn ige *ált, gyak, E Lerésze-*
geedik; beáll.

bepityókázik tn ige *tréf, ritk, F Le-*
részegeedik; beáll.

bepuszil ts ige *tréf, gyak, L Eszik;*
betol.

berúg tn ige *ált, gyak, E Lerésze-*
geedik; beáll.

beseggel ts ige *gúny, gyak, E Tanul*
– **benyal, kockul, magol, seggel,**
stréberkedik, tancsizik.

beszt fn *ked, gyak, L Barátnő; bar-*
csi.

betép ts ige *ált, gyak, E Drogozik;*
fűvezik.

betol ts ige *tréf, gyak, E* Eszik – **bepuszil, burkol, fal, kajál, kajcsizik, takarmányoz, töm, túr, túrmányol, zabál.**

bevág ~ja a *lompost: durva, gyak, F* Szeretkezik – **baszik, dug, felcsinál, felpróbál, heggeszt, kamatyol, kefél, kuffol, kufircol, megdönget, megdönt, megebrudal, meghág, meghúz, megnyom, megrak, megtöm, ráránt, szaporodik, vág.**

bige fn *tréf, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

bio fn *tréf, ritk, F* Biológia; **biosz.**

biosz fn *ált, gyak, E* Biológia – **bio, bircsi.**

biosztanár fn *ált, gyak, E* Biológiantanár – **tölgy.**

biresi fn *ked, ritk, L* Biológia; **biosz.**

bíró fn *gúny, ritk, F* Igazgató; **boss.**

bíróság fn *gúny, ritk, F* Igazgatói iroda; **cukorosztogató.**

bizi fn *ked, gyak, E* Bizonyítvány.

boj fn *gyak, E* Fiú, férfi; **csákó.** [*< ang. boy 'fiú'*].

boss fn *tréf, gyak, E* Igazgató – **bíró, cukrosbácsi, diktátor, dili, dirci, faszfej, főköcsög, főmufti, főnök, guru, iga, igi, igibá, igó, izgató, izzy, more, zigi.**

böfike fn *tréf, ritk, L* Büfé; **büffcsi.**

bőr fn *tréf, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

börtön fn *gúny, gyak, E* Iskola; **diliház.**

budi fn *gúny, gyak, E* Vécé; **hugyozda.**

búfelejtő mn *tréf, ritk, L* Ötös osztályzat – **atomzsír, búfelejtő, fasza, fűnfös, király, ólin zsír.**

bukott mn *gúny, gyak, E* Évismételő; **balfasz.**

bula fn *durva, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

buláj fn *tréf, gyak, E* Buli; **fieszta.**

burkol ts ige *tréf, gyak, E* Eszik; **betol.**

büffcsi fn *ked, gyak, L* Büfé – **böfike, büffencsező, büfi, büfike, büfögő, falóterem, zsírzóterem.**

büffencsező fn *ked, ritk, L* Büfé; **büffcsi.**

büfi fn *ked, ritk, L* Büfé; **büffcsi.**

büfike fn *ked, ritk, L* Büfé; **büffcsi.**

büfögő fn *durva, gyak, F* Büfé; **büffcsi.**

C

ceka fn *ked, gyak, E* Ceruza; **cera.**

cella fn *gúny, gyak, E* Tanterem; **disznóól.**

cera fn *ked, ritk, L Ceruza* – **ceka, cerka, kuli, véső.**

cerka fn *ked, gyak, E Ceruza*; **cera.**

ceruzataty fn *ked, gyak, L Tolltartó* – **acskó, indiántemető, kacatos, puskatartó.**

cetlifal fn *gúny, ritk, L Faliújság*; **dicsőségtábla.**

cia msz *ritk, L Szervusz*; **csá.**

cica fn *ked, gyak, F Lány, nő*; **béjbi.**

cigi fn *ált, gyak, E Cigaretta* – **bagó, csoki, stukk, tüdőropi, vitaminrúd.**

cimbi fn *ked, gyak, F Barát* – **bari, cimbora, frend, haver, koma, span, tesa, testvér, testvír.**

cimbora fn *ked, ritk, F Barát*; **cimbi.**

cirkusz fn *gúny, ritk, F Tanári szoba*; **gumiszoba.**

cuccos fn *ked, gyak, L Iskolatáska*; **cumó.**

cukorosztogató fn *tréf, gyak, L Igazgatói iroda* – **bíróság, diriiri, diriszoba, kaszinó, kínzókamra, őrs, vesztőhely.**

cukrosbácsi fn *gúny, gyak, F Igazgató*; **boss.**

cumó fn *ked, gyak, L Iskolatáska* – **beg, cuccos, kukáskocsi, pekk, reti-**

kül, sulitasi, sulitatyó, szarhordó, szütyő, tasi, tatyesz, tatyó.

Cs

csá msz *ált, gyak, E Szervusz* – **cia, csákány, csáo, csoki, csöcs, csumi, csú, hali, haligali, helló, hellószia, helóbeló, helószia, hi, pacsi, szasz, szeva, szevasz, szija, szijó, szijóka.**

csaj fn *ált, gyak, E Lány, nő*; **béjbi.**

csajcsi fn *ked, ritk, L Lány, nő*; **béjbi.**

csaje fn *tréf, gyak, F Lány, nő*; **béjbi.**

csájé fn *tréf, gyak, F Lány, nő*; **béjbi.**

csajos fn *ked, gyak, L Barátnő*; **barcsi.**

csajszi fn *ált, gyak, L Lány, nő*; **béjbi.**

csajszika fn *ked, gyak, L Lány, nő*; **béjbi.**

csajszli fn *ked, ritk, L Lány, nő*; **béjbi.**

csákány msz *tréf, ritk, F Szervusz*; **csá.**

csákó fn *tréf, gyak, L Fiú, férfi* – **boj, csávesz, csávó, csávóka, csődőr, fasz, faszi, fickó, gádszó, hapek, hapi, hapsi, ipse, kan, kandúr,**

krapek, pacák, pali, pasi, patronka, pofa, skac, srác, tag, ürge.

csáo msz *ált, gyak, E Szervusz; csá* [*< ol. ciao 'szia'*].

csap *~ja a szelet: tréf, gyak, E Udvarol* – **bájjúnárkodik, fűz, nyomul, pedálzik, rámozdul, szűr.**

csávesz fn *tréf, gyak, L Fiú, férfi; csákó.*

csávó fn *ált, gyak, E Fiú, férfi; csákó.*

csávóka fn *ked, ritk, L Fiú, férfi; csákó.*

csecs fn *durva, gyak, F Hármás osztályzat; köpi.*

cseléd fn *gúny, ritk, F Lány, nő; béjbi.*

csibe fn *ked, ritk, L Általános iskolás; csipu.*

csicska¹ fn *gúny, ritk, F Iskolás; fegyenc.*

csicska² mn *gúnyos, ritk, F Kitűnő tanuló; eminens.*

csikikcsuki fn *tréf, ritk, L Közösülés* – **baszás, dugás, fákk, farkalás, fűrészelés, gyerekcsinálás, hágás, hegyesztés, kettyintés, kúrás, párosodás, toszás, toszimoszi, ütközés.**

csingling fn *ked, ritk, L Csengő; csüngő.*

csipu fn *tréf, ritk, L Általános iskolás* – **csibe, csíra, mazsola, pisis, pöcs, pulya, takonypóc, törpe.**

csíra fn *tréf, ritk, F Általános iskolás; csipu.*

csoki¹ fn *tréf, ritk, F Cigaretta; cigi.*
csoki² msz *tréf, ritk, F Szervusz; csá.*

csöcs msz *tréf, ritk, F Szervusz; csá.*

csődör fn *tréf, gyak, L Fiú, férfi; csákó.*

csumi msz *gyak, E Szervusz; csá.*
csú msz *ritk, F Szervusz; csá.*

csüngő fn *tréf, ritk, F Csengő* – **csingling, ébresztő, hangszóró, kolomp, megmentő, megváltó.**

csúrol ts ige *tréf, ritk, L Iszik; piál.*

D

dekk fn *tréf, ritk, F Egyes osztályzat; dugó.*

deszka fn *tréf, ritk, F Négyes osztályzat; fir.*

dicsőségtabla fn *gúny, ritk, F Faliújság* – **cetlifal, fújág, plakát, szennylap, tapéta, üzcsitábla.**

dídzsáj fn *tréf, ritk, F Énektanár; kornyikatanár* [*< Disc jockey*].

diktátor fn *gúny, gyak, F Igazgató; boss.*

dili fn *gúny, gyak, E* Igazgató; boss.

diliház fn *gúny, gyak, F* Iskola-börtön, fegyház, isi, oskola, sulesz, sulis, szkül, zárda.

dirci fn *ked, ritk, L* Igazgató; boss.

diri fn *ált, gyak, E* Igazgató; boss.

dirihelyettes fn *tréf, gyak, E* Igazgatóhelyettes; **diriné**.

diriiri fn *tréf, ritk, L* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

diriné fn *tréf, ritk, L* Igazgatóhelyettes – **dirihelyettes, diriópótló, igahelyettes, köcsöghelyettes**.

diripótló fn *tréf, gyak, E* Igazgatóhelyettes; **diriné**.

diriszoba fn *ált, gyak, E* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

disznóól fn *gúny, ritk, F* Tanterem – **cella, munkatábor**.

dojcs fn *ált, gyak, E* Németóra; **fricc** [*< ném. Deutsch 'német'*].

dug ts ige *durva, gyak, E* Szeretkeznek; **bevág**.

dugás fn *durva, gyak, E* Közösülés; **csikicsuki**.

dugó fn *tréf, gyak, E* Egyes osztályzat – **dekk, egyenes, hosszúlábú, huzat, kampó, kapa, karcsi, karó, pálca, peca, sribula, szar, villámcsapás**.

dühöngő fn *tréf, ritk, F* Tornaterem – **aréna, dzsim, fogyókúratерem, küzdőtér, tesiterem, tréningrúm**.

DZS

dzsim fn *ked, gyak, E* Tornaterem; **dühöngő**. [*< ang. gym 'tornaterem'*].

dzsimes mn *tréf, gyak, F* Gimnáziumi tanuló; **gimis**.

dzsípíész fn *tréf, gyak, F* Térkép; **mep** [*< ang. GPS Global Positioning System 'globális helymeghatározó rendszer'*].

E, É

ébresztő fn *gúny, gyak, E* Csengő; **csüngő**.

edzóbá fn *ked, ritk, F* Testnevelő tanár; **testfenyítő**.

egyenes fn *tréf, ritk, L* Egyes osztályzat; **dugó**.

ekszöszájszbuk fn *tréf, gyak, E* Füzet; **füzcsi**. [*< ang. exercise book 'füzet'*].

eldugul tn ige *gyak, E* Nem szólal meg feleléskor – **bedugul, kussol, megkukul, off**.

ellentörző fn *gúny, ritk, F* Ellenőrző; **karótár**.

eminens mn *gúnyos, ritk, L* Kitűnő tanuló – **csicska, kocka, stréber**.

englis fn *ált, gyak, E Angolóra;*
angle. [*< ang. English 'angol'*].

F

fákk fn *durva, gyak, E Közösülés;*
csikicsuki. [*< ang. fuck 'baszás'*].

fal ts ige *tréf, gyak, E Eszik; betol.*

falóterem fn *tréf, ritk, F Büfé;*
büffcsi.

farkalás fn *durva, gyak, F Közösülés;*
csikicsuki.

fasz fn *durva, ritk, L Fiú, férfi;*
csákó.

fasza mn *durva, gyak, F Ötös osztályzat;*
búfelejtő.

faszfej ~*ek királya: durva, ritk, F*
Igazgató; **boss.**

faszi fn *durva, gyak, L Fiú, férfi;*
csákó.

faszverő fn *durva, ritk, F Barátnő*
(mint társ); **asszony.**

fegyenc fn *gúny, gyak, E Iskolás –*
csicska, isis, sulis.

fegyház fn *gúny, gyak, F Iskola; di-*
liház.

fegyőr fn *gúny, gyak, F Kollégiumi*
nevelőtanár; **nevelőtiszt.**

felcsinál ts ige *durva, gyak, F Szer-*
retkezik; **bevág.**

felpróbál ts ige *durva, ritk, F Szer-*
retkezik; **bevág.**

félreprofázik tn ige *durva, gyak, F*
Mellébeszél feleléskor – **agy, hadová-**
zik, hantázik, kertel, terel, mellé-
dumál, púderozik, rizsál, rizsázik,
vetít.

fickó fn *ked, gyak, L Fiú, férfi;*
csákó.

fieszta fn *ritk, L Buli – buláj, he-*
paj, kanvadászat, parti, partika,
partitájm.

fika fn *durva, gyak, F Fizika; fi-*
kusz.

fikusz fn *durva, gyak, F Fizika –*
fika, finyika, fizik, fiziksz, fizu.

finyika fn *tréf, ritk, F Fizika; fi-*
kusz.

fir fn *gyak, E Négyes osztályzat –*
deszka [*< ném. vier 'négy'*].

firkapad fn *gúny, gyak, E Pad;*
kamra.

fizik fn *tréf, ritk, F Fizika; fikusz.*

fiziksz fn *tréf, ritk, F Fizika; fi-*
kusz.

fizu fn *tréf, ritk, L Fizika; fikusz.*

fogyatékos mn *gúny, gyak, F Év-*
ismétlő; **balfasz.**

fogyókúraterem fn *tréf, gyak, L*
Tornaterem; **dühöngő.**

főköcsög fn *durva, ritk, F Igazgató;*
boss.

főmufti fn *tréf, ritk, E Igazgató;*
boss.

főnök fn 1. *gúny, gyak, E* Osztályfőnök; **Hitler**. 2. *tréf, gyak, E* Igazgató. **boss.**

Frau x fn *tréf, ritk, L* Némettanár – **Führer**.

frend fn *ált, gyak, E* Barát; **cimbi** [*< ang. friend 'barát'*].

fricc fn *tréf, ritk, F* Németóra. – **náci**.

fújság fn *gúny, ritk, F* Faliújság; **dicsőségtábla**.

Führer fn *tréf, gyak, E* Némettanár – **Frau X** [*< ném. Führer 'vezető'*].

fümfös mn *gyak, E* Ötös osztályzat; **búfelejtő** [*< ném. fünf 'öt'*].

fűrészelés fn *durva, gyak, F* Közösülés; **csikicsuki**.

füvezik tn ige *gyak, ált, E* – **betép, kokózik, ló, penget, szipózik, szipuzik, szív**.

fűz ts ige *tréf, gyak, E* Udvarol; **csap**.

füzcsi fn *ked, gyak, L* Füzet – **ekszöszájszbuk, füzi, kispárna**.

füzi fn *ked, gyak, L* Füzet; **füzcsi**.

G

gádzsi fn *tréf, ritk, F* Lány, nő; **béjbi**.

gádzsó fn *tréf, gyak, F* Fiú, férfi; **csákó**.

gémboj fn *tréf, gyak, F* Számológép; **kalkujátor** [*< Gameboy*].

gimesi fn *ked, ritk, L* Gimnázium – **agyalda, gimi, kuli, tanoda**.

gimi fn *ált, gyak, E* (írásban *ritk. gimee*) Gimnázium; **gimesi**.

gimis mn *ált, gyak, E* Gimnáziumi tanuló – **izmos**.

gladír fn *tréf, ritk, F* Radír; **gumi**.

görbülő mn *gúny, gyak, E* Kettes osztályzat; **bélás**.

görli fn *gyak, F* Lány, nő; **béjbi** [*< ang. girl 'lány'*].

gumi fn *gyak, E* Radír – **gladír, kaparó, raccs, racsek, riacsi, ragacs, recska**.

gumiszoba fn *gúny, gyak, E* Tanári szoba – **cirkusz, tancsiszoba, tantószoba**.

guru fn *tréf, ritk, L* Igazgató; **boss**.

Gy

gyerekesinálás fn *durva, ritk, L* Közösülés; **csikicsuki**.

gyökér mn *durva, gyak, E* Évismétlő; **balfasz**.

gyökérpálca fn *durva, ritk, F* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

gyöktörzs mn *gúny, gyak, F* Évismétlő; **balfasz**.

H

hadovázik ts ige *tréf, gyak, E* Mellébeszél feleléskor; **félrepopfázik**.

hágás fn *durva, gyak, E* Közösülés; **csikicsuki**.

hali msz *gyak, E* Szervusz; **csá**.

haligali msz *ritk, L* Szervusz; **csá**.

hangszóró fn *tréf, ritk, F* Csengő; **csüngő**.

hantázik ts ige *tréf, gyak, E* Mellébeszél feleléskor; **félrepopfázik**.

hapek fn *ked, ritk, L* Fiú, férfi; **csákó**.

hapi fn *ked, gyak, L* Fiú, férfi; **csákó**.

hapsi fn *ált, gyak, E* Fiú, férfi; **csákó**.

hattyú fn *tréf, gyak, E* Kettes osztályzat; **bélás**.

haver fn *ált, gyak, E* Barát; **cimbi**.

haverina fn *tréf, ritk, L* Barátnő; **barcsi**.

heggeszt ts ige *durva, gyak, F* Szeretkezik; **bevág**.

heggesztés fn *durva, gyak, E* Közösülés; **csikicsuki**.

helló msz *ált, gyak, E* Szervusz; **csá**.

hellószia ~ *pisztácia*: *tréf, ritk, E* Szervusz; **csá**.

helóbeló 1. ~ *fülbevaló*: *tréf, ritk, E* Szervusz; **csá. 2.** ~ *labelló* *tréf, ritk, E* Szervusz. **csá**.

heloszia msz *tréf, gyak, E* Szervusz; **csá**.

hepaj fn *tréf, ritk, E* Buli; **fieszta**.

hi msz *ált, gyak, E* Szervusz; **csá**.

Hitler fn *durva, ritk, F* Osztályfőnök – **főnök, ofi, ofő, oszi, oszifő**.

hosszúlábú mn *tréf, ritk, F* Egyes osztályzat; **dugó**.

hugyozda fn *durva, gyak, F* Vécé – **klotyó, klotty, klozi, pipde, pisilde, retyó, slozett, slozi, sminkszoba, szaroda, trónterem**.

hús fn *gúny, ritk, F* Lány, nő; **bébi**.

huzat fn *tréf, ritk, F* Egyes osztályzat; **dugó**.

hülye mn *gúny, gyak, F* Évismétlő; **balfasz**.

I, Í

idióta mn *gúny, gyak, F* Évismétlő; **balfasz**.

iga fn *gúny, ritk, L* Igazgató; **boss**.

igahelyettes fn *gúny, gyak, E* Igazgatóhelyettes; **diriné**.

igi fn *ked, gyak, L* Igazgató; **boss**.

igibá fn *ked, gyak, L* Igazgató; **boss**.

igó fn *ked, gyak, L* Igazgató; **boss**.

indiántemető fn *tréf, ritk, F* Tolltartó; **ceruzatatyí.**

infó fn *ált, gyak, E* Számítástechnika; **számtek.** [*< informatika*].

inglis fn *ált, gyak, E* Angolóra; **angle.** [*< ang. English 'angol'*].

ipse fn *gyak, E* Fiú, férfi; **csákó.**

irci fn *ked, gyak, L* Irodalom; **ircsi.**

ircsi fn *ked, gyak, L* Irodalom – **irci, iri, rohadalom.**

iri fn *ked, gyak, E* Irodalom; **ircsi.**

isi fn *ked, gyak, E* Iskola; **diliház.**

isis mn *ált, gyak, E* Iskolás; **fe-gyenc.**

istennő fn *ked, ritk, L* Lány, nő; **béjbi.**

izgató fn *gúny, gyak, F* Igazgató; **boss.**

izmos mn *tréf, ritk, F* Gimnáziumi tanuló; **gimis.**

izzy fn *ked, ritk, L* Igazgató; **boss.**

J

jány fn *tréf, ritk, L* Lány, nő; **béjbi.**

K

kacatos fn *tréf, gyak, E* Tolltartó; **ceruzatatyí.**

kajál ts ige *ált, gyak, E* Eszik; **betol.**

kajálda fn *ált, gyak, E* Ebédlő; **kajcsizó.**

kajcsizik ts ige *ked, ritk, L* Eszik; **betol.**

kajcsizó fn *ked, gyak, L* Ebédlő – **kajálda, kantin, zabálda.**

kalkujátor fn *tréf, ritk, F* Számológép – **gémboj, kompjúter, kulátor, pöttyögő, számcsi, számcsigép.** [*< kalkulátor*].

kamatyol tn ige *tréf, gyak, L* Szeretkeznek; **bevág.**

kampó fn *tréf, ritk, F* Egyes osztályzat; **dugó.**

kamra *Titkok ~ja: tréf, ritk, L* Pad – **firkapad, kánpad, lóca, msn, rajztábla, üzenőfal, üzifal.**

kan fn *tréf, gyak, E* Fiú, férfi; **csákó.**

kanca fn *durva, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

kandúr fn *tréf, gyak, L* Fiú, férfi; **csákó.**

kantin fn *tréf, ritk, F* Ebédlő; **kajcsizó.**

kanvadászat fn *tréf, ritk, L* Buli; **fieszta.**

kapa fn *tréf, ritk, E* Egyes osztályzat; **dugó.**

kaparó fn *tréf, ritk, F* Radír; **gumi.**

karalábé fn *tréf, ritk, F* Tanárnő; **picsa.**

karcsi fn *tréf, ritk, L* Egyes osztályzat; **dugó**.

karó fn *tréf, gyak, E* Egyes osztályzat; **dugó**.

karótár fn *gúny, ritk, F* Ellenőrző – **ellentörző, szentírás**.

kaszinó fn *tréf, gyak, F* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

kefél ts ige *durva, gyak, E* Szeretkezik; **bevág**.

kertel ts ige *ritk, L* Mellébeszél feleléskor; **félrepopfázik**.

kettyintés fn *tréf, gyak, E* Közösülés; **csikicsuki**.

kiegészítőszett fn *tréf, ritk, F* Barátnő (mint társ); **asszony**.

kínpad fn *durva, ritk, F* Pad; **kamra**.

kínzókamra fn *gúny, gyak, E* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

király mn *tréf, gyak, E* Ötös osztályzat; **atomzsír**.

kispárna fn *gúny, ritk, L* Füzet; **füzcsi**.

klotyó fn *tréf, gyak, F* Vécé; **hugyozda**.

klotty fn *tréf, ritk, L* Vécé; **hugyozda**.

klozi fn *tréf, ritk, L* Vécé; **hugyozda**.

koccanás fn *tréf, gyak, E* Találkozás; **míting**.

kocka mn *gúny, gyak, E* Kitűnő tanuló; **eminens**.

kockafej fn *gúny, gyak, E* Matematikatanár; **matektanár**.

kockul tn ige *gúny, gyak, E* Tanul; **beseggel**.

kockulás fn *gúny, gyak, F* Tanulás; **agyulás**.

kokózik tn ige *durva, ritk, F* Drogozik; **füvezik**.

kolcsi fn *ked, gyak, L* Kollégium; **kolesz**.

kolesz fn *ked, gyak, E* Kollégium – **kolcsi, koli, kóter**.

koli (írásban *ritk. kolee*) fn *ált, gyak, E* Kollégium; **kolesz**.

kolomp fn *tréf, gyak, E* Csengő; **csüngő**.

koma fn *tréf, gyak, F* Barát; **cimbi**.

komámasszony fn *tréf, ritk, L* Barátnő; **barcsi**.

kompjúter fn *ált, gyak, E* Számológép; **kalkujátor**. [< ang. *Computer* 'számítógép'].

kornyika fn *gúny, gyak, E* Énekóra; **muzik**.

kornyikatanár fn *gúny, gyak, E* Énektanár – **dídséj, kottanéni, kottarozi**.

kóter fn *gúny, ritk, F* Kollégium; **kolesz**.

kottafej fn *gúny, gyak, L Zeneiskolai tanuló; Mozart.*

kottanéni fn *tréf, gyak, E Énektanár; kornyikatanár.*

kottarozi fn *tréf, ritk, F Énektanár; kornyikatanár.*

köcsöghelyettes fn *durva, gyak, F Igazgatóhelyettes; diriné.*

köpi fn *gúny, ritk, F Hármasszertályzat – csecs, kunkori, médium, változó, varjú.*

krapek fn *tréf, gyak, E Fiú, férfi; csákó.*

kuffol ts ige *durva, ritk, F Szeretkezik; bevág.*

kufircol ts ige *durva, gyak, E Szeretkezik; bevág.*

kukáskocsi fn *gúny, ritk, F Iskolaszertáska; cumó.*

kulátor fn *tréf, gyak, F Számológép; kalkujátor. [*< Kalkulátor*].*

kuli¹ fn *gyak, E Ceruza; cera.*

kuli² fn *tréf, ritk, F Gimnázium; gimcsi.*

kunkori mn *tréf, ritk, E Hármasszertályzat; köpi.*

kúrás fn *durva, gyak, E Közösülés; csikicsuki.*

kurva fn **1.** *durva, gyak, F Barátnő (mint társ); asszony. 2.* *durva, gyak, F Lány, nő. béjbi.*

kussol tn ige *durva, ritk, F Nem szólal meg feleléskor; eldugul.*

küzdőtér fn *tréf, gyak, E Tornaterem; dühöngő.*

L

lámúr fn *ked, gyak, L Szerelem; látv. [*< fr. L'amour 'szerelem'*].*

láv fn *ked, gyak, L Szerelem – lámúr, lávcsi, szercsi. [*< ang. love 'szerelem'*].*

lávcsi fn *ked, gyak, L Szerelem; látv. [*< ang. love 'szerelem'*].*

liba fn *gúny, gyak, F Lány, nő; béjbi.*

lóca fn *ritk, F Pad; kamra.*

lógós mn *gúny, gyak, E Igazolatlanul hiányzó tanuló; táppézes.*

lomtár fn *gúny, ritk, F Szertár; sexrum.*

lotyó fn *durva, gyak, F Lány, nő; béjbi.*

lowos mn *gúny, ritk, F Évismétlő; balfasz. [*< ang. low 'alacsonyabb rendű'*].*

lő ts ige *durva, ritk, F Drogozik; füvezik.*

lörningelés fn *tréf, ritk, E Tanulás; agyulás. [*< ang. learning 'tanulás'*].*

lúzer¹ mn *gúny, gyak, F Évismétlő; balfasz.*

lúzer² mn *gúny, ritk, F Szakiskolai tanuló.* – **gyökérpálca, nyomorék, paraszt, paréj, szakmunkás, szakos, tróger.**

Ly

lyuk fn *durva, ritk, F Lány, nő;*
béjbi.

M

magol ts ige *gúny, gyak, E Tanul;*
beseggel.

mat fn *tréf, ritk, F Matematika;*
matek.

matek fn *ált, gyak, E Matematika –*
mat, matika, matke.

matektanár fn *ált, gyak, E Matematika-*
tanár – kockafej, mattan, mes-
ter, számmester.

matika fn *tréf, ritk, F Matematika;*
matek.

matke fn *tréf, ritk, F Matematika;*
matek.

mattan fn *ked, gyak, E Matematika-*
tanár; matektanár.

mazsola fn *ked, ritk, L Általános*
iskolás; csipu.

médium fn, *tréf, gyak, E Hármas*
osztályzat; köpi.

megdönget ts ige *durva, gyak, F*
Szeretkezik; bevág.

megdönt ts ige *durva, gyak, F Sze-*
retkezik; bevág.

megebrudal ts ige *durva, ritk, L*
Szeretkezik; bevág.

meghág ts ige *durva, gyak, F Sze-*
retkezik; bevág.

meghúz ts ige *durva, gyak, F Sze-*
retkezik; bevág.

megkukul tn ige *gúny, gyak, E*
Nem szólal meg feleléskor; eldugul.

megmentő fn *gúny, gyak, E Csen-*
gő; csüngő.

megnyom ts ige *durva, ritk, E Sze-*
retkezik; bevág.

megrak ts ige *durva, gyak, F Sze-*
retkezik; bevág.

meztöm ts ige *durva, gyak, F Sze-*
retkezik; bevág.

megváltó fn *gúny, gyak, E Csengő;*
csüngő.

mellédumál tn ige *ált, gyak, E*
Mellébeszél feleléskor; félrepopázik.

menetrend fn *gúny, gyak, E Óra-*
rend – beosztás, órikarend.

mep fn *tréf, gyak, E Térkép –*
dzsípíesz, tepó. [< ang map 'térkép'].

mesekönyv fn *gúny, ritk, F Tan-*
könyv; nagypárna.

mester fn *ked, ritk, F Matematika-*
tanár; matektanár.

míting fn *tréf, gyak, E Találkozás –*
koccanás, összeröffenés, talcsi, tali,

tracsparti, ütközés. [*< ang. meeting* 'találkozó'].

more fn *gúny, ritk, F* Igazgató; boss.

Mozart ~*palánta: tréf, ritk, F* Zeneiskolai tanuló – **kottafej, nyikorgó, zencsis, zenesulis, zenész.**

msn fn *gyak, E* Pad; **kamra.**
[*< ang. messenger* 'üzenet'].

muff fn *durva, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

munkatábor fn *gúny, ritk, F* Tanterem; **disznóól.**

muzik fn *tréf, gyak, E* Énekóra – **nyika.**

N

náci fn *durva, gyak, F* Németóra; **fricc.**

nagypárna fn *gúny, ritk, L* Tankönyv – **mesekönyv, téká, tüzelő, tűzifa.**

nevelőtiszt fn *gúny, ritk, F* Kollégiumi nevelőtanár – **fegyőr, nevtan, nevtanár, smasszer.**

nevtan fn *ked, gyak, E* Kollégiumi nevelőtanár; **nevelőtiszt.**

nevtanár fn *ált, gyak, E* Kollégiumi nevelőtanár; **nevelőtiszt.**

nőci fn *ked, gyak, L* Lány, nő; **béjbi.**

nőstény fn *gúny, gyak, F* Lány, nő; **béjbi.**

nőstényfajzat fn *gúny, ritk, F* Lány, nő; **béjbi.**

Ny

nyanya fn *gúny, ritk, F* Lány, nő; **béjbi.**

nyelftan fn *ritk, L* Magyar nyelv; **nyelv-tan.**

nyelv-tan fn *tréf, ritk, F* Magyar nyelv. – **nyelftan.**

nyika fn *gúny, ritk, L* Énekóra; **muzik.**

nyikorgó mn *gúny, gyak, E* Zeneiskolai tanuló; **Mozart.**

nyomorék¹ mn *durva, ritk, F* Szakiskolai tanuló; **lúzer.**

nyomorék² mn *gúny, gyak, F* Évismétlő; **balfasz.**

nyomul ts ige *tréf, gyak, E* Udvarol; **csap.**

O, Ó

off ~*on van: tréf, ritk, F* Nem szólal meg feleléskor; **eldugul.** [*< ang. off* 'kikapcsolva'].

ofi fn *ked, gyak, E* Osztályfőnök; **Hitler.**

ofó fn *ált, gyak, E* Osztályfőnök; **Hitler.**

oldalborda fn *gúny, ritk, F* Lány, nő; **béjbi**.

ólin *tréf, gyak, E* Ötös osztályzat; **búfelejtő**. [*< ang. all inclusive*].

órikarend fn *ked, ritk, L* Órarend; **menetrend**.

oskola fn *tréf, ritk, F* Iskola; **diliház**.

oszi fn *ked, gyak, E* Osztályfőnök; **Hitler**.

oszifő fn *ked, gyak, E* Osztályfőnök; **Hitler**.

Ö, Ó

öregdiák mn *gúny, ritk, L* Évismétlő; **balfasz**.

őrs fn *gúny, ritk, F* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

összeröffenés fn *tréf, gyak, E* Találkozás; **mítíng**.

ötös *Adj egy ~t, de rómain: tréf, gyak, F* Kettes osztályzat; **bélás**.

P

pá msz *ked, gyak, L* Szervusz; **csá**.

pacák fn *gyak, E* Fiú, férfi; **csákó**.

pacsi msz *tréf, ritk, F* Szervusz; **csá**.

pálca fn *tréf, ritk, L* Egyes osztályzat; **dugó**.

pali fn *ált, gyak, L* Fiú, férfi; **csákó**.

pancser mn *gúny, gyak, F* Évismétlő; **balfasz**.

pang tn ige *ritk, L* Nem figyel órán; **álmodozik**.

paraszt mn *durva, ritk, F* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

paréj mn *gúny, ritk, F* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

párosodás fn *gúny, ritk, L* Közösülés; **csikicsuki**.

parti fn *ált, gyak, E* Buli; **fieszta**. [*< ang. party 'buli'*].

partika fn *ked, ritk, L* Buli; **fieszta**. [*< ang. party 'buli'*].

partitájm fn *tréf, gyak, E* Buli; **fieszta**. [*< ang. partytime*].

pasi fn *ált, gyak, E* Fiú, férfi; **csákó**.

patronka fn *tréf, ritk, L* Fiú, férfi; **csákó**.

peca fn *gúny, gyak, E* Egyes osztályzat; **dugó**.

pedálozik tn ige *tréf, gyak, E* Udvartol; **csap**.

pekk fn *tréf, ritk, L* Iskolatáska; **cumó**. [*< ang. pack 'táska'*].

pen fn *ritk, E* Toll; **penna**. [*< ang. pen 'toll'*].

penget ts ige *durva, ritk, F* Drogozik; **füvezik**.

penna fn *ked, gyak, E* Toll – **pen**, **seggtömítő, tolcsi**.

piál ts ige *ált, gyak, E* Iszik –
csúröl, tankol, vedel.

picasa¹ fn *durva, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

picasa² fn *durva, ritk, F* Tanárnő –
karalábé, tanci, tantónéni, tantónő.

pina fn *durva, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

pipi fn *tréf, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

pipilde fn *ked, gyak, L* Vécé;
hugyozda.

pisilde fn *tréf, gyak, E* Vécé;
hugyozda.

pisip mn *gúny, gyak, E* Általános
iskolás; **csipu.**

plakát fn *tréf, gyak, E* Faliújság;
dicsőségtábla.

pofa fn *tréf, gyak, E* Fiú, férfi; **csá-
kó.**

pöcs fn *durva, ritk, F* Általános is-
kolás; **csipu.**

pöttyögő fn *ked, ritk, L* Számoló-
gép; **kalkujátor.**

púderozik tn ige *tréf, ritk, L* Mel-
lébeszél feleléskor; **félrepofázik.**

pulya fn *ked, ritk, L* Általános isko-
lás; **csipu.**

puna fn *durva, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

pusi fn *ked, ritk, L* Iskolai család
eszköze; **atombomba.**

puska fn *tréf, gyak, E* Iskolai család
eszköze; **atombomba.**

puskatartó fn *tréf, ritk, F* Tolltartó;
ceruzatatyí.

R

rabszolgahajcsár fn *gúny, ritk, F*
Tanár; **retek.**

raccs fn *ked, ritk, L* Radír; **gumi.**

racsek fn *ked, ritk, L* Radír; **gumi.**

racsi fn *ked, ritk, L* Radír; **gumi.**

racska fn *ked, ritk, L* Radír; **gumi.**

ragacs fn *gúny, ritk, F* Radír; **gu-
mi.**

rajztábla fn *gúny, gyak, E* Pad;
kamra.

rámozdul ts ige *tréf, gyak, E* Udva-
rol; **csap.**

ráránt ts ige *durva, ritk, F* Szeret-
kezik; **bevág.**

recska fn *gúny, ritk, F* Radír; **gu-
mi.**

retek fn *gúny, ritk, F* Tanár – **rab-
szolgahajcsár, tanbá, tancsi.**

retikül fn *ked, ritk, L* Iskolatáska;
cumó.

retyó fn *durva, gyak, F* Vécé;
hugyozda.

ribanc fn *durva, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

ribi fn *durva, gyak, F* Lány, nő;
béjbi.

rizsál ts ige *ált, gyak, E* Mellébeszél feleléskor; **félrepofázik.**

rizsázik ts ige *ált, gyak, E* Mellébeszél feleléskor; **félrepofázik.**

rohadalom fn *durva, gyak, F* Irodalom; **ircsi.**

rom ~on van: *gyak, E* Lerészege-dik; **beáll.**

S

seggel ts ige *durva, gyak, F* Tanul; **beseggel.**

seggelés fn *durva, gyak, E* Tanulás; **agyulás.**

seggtömítő fn *durva, ritk, F* Toll; **penna.**

sétál ~ni ment az -> *agya*

sexrum fn *gúny, ritk, F* Szertár – **lomtár, szatyí.** [< ang. *room* 'szoba'].

skac fn *ked, gyak, L* Fiú, férfi; **csákó.**

slozett fn *ritk, F* Vécé; **hugyozda.**

slozi fn *ritk, F* Vécé; **hugyozda.**

smasszer fn *durva, gyak, E* Kollégiumi nevelőtanár; **nevelőtiszt.**

sminkszoba fn *tréf, ritk, L* Vécé; **hugyozda.**

sompolyog tn ige *ritk, L* Nem figyel órán; **álmodozik.**

span fn *ált, gyak, E* Barát; **cimbi.**

spangli fn *ált, gyak, E* Füves cigi.

spiné fn *tréf, ritk, F* Lány, nő;
béjbi.

srác fn *ált, gyak, E* Fiú, férfi; **csákó.**

stréber mn *gúny, gyak, E* Kitűnő tanuló; **eminens.**

stréberkedés fn *gúny, gyak, E* Tanulás; **agyulás.**

stréberkedik tn ige *gúny, gyak, E* Tanul; **beseggel.**

stréberterem fn *gúny, ritk, F* Könyvtár.

stribula fn *tréf, ritk, F* Egyes osztályzat; **dugó.**

stukk fn *tréf, ritk, F* Cigaretta; **cigi.**

súgócetli fn *tréf, ritk, L* Iskolai csálás eszköze; **atombomba.**

sulesz fn *ked, ritk, L* Iskola; **diliház.**

suli (írásban *ritk. sulee*) fn *ált, gyak, E* Iskola; **diliház.**

sulis mn *ált, gyak, E* Iskolás; **fe-gyenc.**

sulítási fn *ked, gyak, L* Iskolatáska; **cumó.**

sulitatyó fn *ked, gyak, L* Iskolatáska; **cumó.**

SZ

szakálda fn *gúny, ritk, F* Szakközépiskola; **szaki**.

szakcsis mn *ked, gyak, L* Szakközépiskolai tanuló; **szakis**.

szaki fn *ált, gyak, E* Szakközépiskola – **szakálda, szakisi, szakközép, szki**.

szakis mn *ked, gyak, E* Szakközépiskolai tanuló; **szakcsis**.

szakisi fn *ált, gyak, E* Szakközépiskola; **szaki**.

szakközép fn *ált, gyak, E* Szakközépiskola; **szaki**.

szakmunkás mn *ált, gyak, E* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

szakos mn *ált, gyak, E* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

szamár mn *gúny, gyak, E* Évismétlő; **balfasz**.

számcsi fn *ked, ritk, L* Számológép; **kalkujátor**.

számcsigép fn *ked, ritk, L* Számológép; **kalkujátor**.

számmester fn *ked, ritk, F* Matematikatanár; **matektanár**.

számtek fn *ált, gyak, E* Számítás-technika – **infó, teka**.

szaporodik ts ige *gyak, E* Szeretkezik; **bevág**.

szar fn *durva, ritk, F* Egyes osztályzat; **dugó**.

szarhordó fn *durva, ritk, F* Iskolatáska; **cumó**.

szaroda fn *durva, gyak, F* Vécé; **hugyozda**.

szasz ~*te fasz*: *durva, ritk, F* Szervusz; **csá**.

szaty fn *tréf, ritk, F* Szertár; **sexrum**.

szentírás fn *gúny, ritk, F* Ellenőrző; **karótár**

szennylap fn *gúny, ritk, F* Faliújság; **dicsőségtábla**.

szercsi fn *ked, gyak, L* Szerelem; **láv**.

szeva msz *tréf, gyak, E* Szervusz; **csá**.

szevasz msz *gyak, E* Szervusz; **csá**.

szija msz *ked, gyak, E* Szervusz; **csá**.

szijó msz *ked, gyak, L* Szervusz; **csá**.

szijóka msz *ked, gyak, L* Szervusz; **csá**.

szipózik ts ige *durva, ritk, E* Drogozik; **füvezik**.

szipuzik ts ige *durva, ritk, E* Drogozik; **füvezik**.

szív ts ige *durva, ritk, E* Drogozik; **füvezik**.

szki fn *tréf, ritk, F Szakközépiskola*; **szaki**.

szkúl fn *tréf, gyak, E Iskola* [<ang. *school* 'iskola']; **diliház**.

szuka fn *durva, gyak, F Lány, nő*; **béjbi**.

szűr ts ige *ritk, F Udvarol*; **csap**.

szütyő fn *ked, ritk, L Iskolatáska*; **cumó**.

T

tag fn *tréf, gyak, F Fiú, férfi*; **csákó**.

takarmányoz ts ige *durva, ritk, F Eszik*; **betol**.

takonypóc fn *durva, ritk, F Általános iskolás*; **csipu**.

talcsi fn *ked, gyak, L Találkozás*; **míting**.

tali fn *ked, gyak, L Találkozás*; **míting**.

tanbá fn *ked, gyak, E Tanár, retek*.

tanci fn *ked, gyak, L Tanárnő*; **picsa**.

tancsi fn **1.** *ked, gyak, L Tanár*; **rettek**. **2.** *ked, gyak, L Tanulás*. **agyulás**.

tancsizoba fn *ked, ritk, L Tanári szoba*; **gumiszoba**.

tancszik ts ige *ked, gyak, L Tanul*; **beseggel**.

tankol ts ige *tréf, gyak, E Iszik*; **piál**.

tanoda fn *tréf, ritk, F Gimnázium*; **gimcsi**.

tantónéni fn *ked, gyak, L Tanárnő*; **picsa**.

tantónő fn *ked, gyak, L Tanárnő*; **picsa**.

tantószoba fn *ked, ritk, L Tanári szoba*; **gumiszoba**.

tapéta fn *gúny, ritk, F Faliújság*; **dicsőségtábla**.

táppézes mn *tréf, gyak, E Igazolatlanul hiányzó tanuló*; **lógós**.

tasi fn *ked, gyak, E Iskolatáska*; **cumó**.

tatiesz fn *ked, ritk, L Iskolatáska*; **cumó**.

tatyó fn *ked, gyak, L Iskolatáska*; **cumó**.

téká fn *ált, gyak, E Tankönyv*; **nagypárna**.

teka fn *ked, ritk, L Számítástechnika*; **számtek**.

tepó fn *tréf, ritk, F Térkép*; **mep**.

terel ts ige *ritk, L Mellébeszél felelőskor*; **félrepofázik**.

tesa fn *ked, gyak, F Barát*; **cimbi**.

tesitanár fn *ált, gyak, E Testnevelő tanár*; **testfenyítő**.

tesitancsi fn *ked, gyak, L Testnevelő tanár*; **testfenyítő**.

tesiterem fn *ált, gyak, E* Tornaterem; **dühöngő**.

tesó fn *ked, gyak, F* Barát; **cimbi**.

testfenyítő fn *gúny, ritk, L* Testnevelő tanár – **edzőbá, tesitanár, tesitancsi**.

testvér fn *ked, gyak, F* Barát; **cimbi**.

testvír fn *tréf, gyak, F* Barát; **cimbi**.

tícsör fn *ált, gyak, E* Angoltanár.
[< ang. *teacher* 'tanár']].

tolcsi fn *ked, gyak, L* Toll; **penna**.

toszás fn *durva, gyak, F* Közösülés; **csikicsuki**.

toszimoszi fn *tréf, ritk, L* Közösülés; **csikicsuki**.

tölgy kocsányos ~: *gúny, ritk, F* Biológianár – **biosztanár**.

töm ~i a majmot: *tréf, gyak, E* Eszik; **betol**.

törcci fn *ked, gyak, L* Történelem; **törcci**.

törcci fn *ked, gyak, L* Történelem – **törcci, töresz, töri, törtedelem**.

töresz fn *tréf, ritk, F* Történelem; **törcci**.

töri fn *ált, gyak, E* Történelem; **törcci**.

törpe fn *gúny, ritk, F* Általános iskolás; **csipu**.

törtedelem fn *gúny, ritk, F* Történelem; **törcci**.

traccsparti fn *ked, ritk, L* Találkozás; **míting**.

tréningrúm fn *tréf, ritk, F* Tornaterem; **dühöngő**. [< ang. *training room* 'edzőterem']].

tróger mn *gúny, ritk, F* Szakiskolai tanuló; **lúzer**.

trónterem fn *tréf, ritk, F* Vécé; **hugyozda**.

túr ts ige *ritk, F* Eszik; **betol**.

túrmányol ts ige *tréf, ritk, L* Eszik; **betol**.

tüdóropi fn *tréf, gyak, E* Cigaretta; **cigi**.

tüzelő fn *gúny, gyak, F* Tankönyv; **nagypárna**.

tüzifa fn *gúny, gyak, F* Tankönyv; **nagypárna**.

Ty

tyúk fn *gúny, gyak, F* Lány, nő; **béjbi**.

U, Ú

utánfutó fn *tréf, gyak, F* Barátnő (mint társ); **asszony**.

Ü, Ű

ürge fn *ritk, F* Fiú, férfi; **csákó**.

ütközés¹ fn *tréf, ritk, L* Közösülés; **csikicsuki**.

ütközés² fn *tréf, gyak, E* Találkozás; **míting**.

üzcsitábla fn *ked, gyak, L* Faliújság; **dicsőségtábla**.

üzenőfal fn *tréf, gyak, E* Pad; **kamra**.

üzifal fn *tréf, gyak, E* Pad; **kamra**.

V

vág *Gerincre ~: durva, ritk, F* Szeretkeznek; **bevág**.

változó mn *gúny, gyak, E* Hármasszint; **köpi**.

varjú fn *tréf, ritk, F* Hármasszint; **köpi**.

vedel ts ige *durva, gyak, E* Iszik; **piál**.

véső fn *gúny, ritk, F* Ceruza; **cera**.

vesztőhely fn *gúny, ritk, F* Igazgatói iroda; **cukorosztogató**.

vetít ts ige *tréf, ritk, L* Mellébeszélfeleléskor; **félreporfázik**.

villámcsapás fn *tréf, ritk, L* Egyesosztályzat; **dugó**.

vitaminrúd fn *tréf, ritk, F* Cigaretta; **cigi**.

Z

zabál ts ige *durva, gyak, E* Eszik; **betol**.

zabálda fn *durva, gyak, F* Ebédlő; **kajcsizó**.

zárda fn *gúny, gyak, E* Iskola; **diliház**.

zencsis mn *ked, ritk, L* Zeneiskolatanuló; **Mozart**.

zenesulis mn *ált, gyak, E* Zeneiskolatanuló; **Mozart**.

zenész fn *ked, ritk, E* Zeneiskolatanuló; **Mozart**.

zigi fn *ked, ritk, L* Igazgató; **boss**.

Zs

zsír mn *tréf, gyak, E* Ötösszint; **atomzsír**.

zsírozóterem fn *tréf, ritk, F* Büfé; **büffcsi**.

XII. Irodalom

- BACHÁT LÁSZLÓ (1976): Az ifjúsági és a diáknyelv kérdései. In: *Anyanyelv, közélet, művelődés*. Összeállította és szerkesztette: SEBESTYÉN ÁRPÁD. Budapest. 107–22.
- BACHÁT LÁSZLÓ (1983): A diáknyelv régen és ma. In: *Lányok könyve*. Válogatta és összeállította: SZABÓ ÉVA. Budapest. 248–51.
- BACHÁT LÁSZLÓ (1984): Az ifjúság nyelve. In: *Norma-átlag-eltérés* Szerk. FÜLEI SZÁNTÓ ENDRE. Pécs. 15–20.
- BACHÁT LÁSZLÓ (1984): Az ifjúsági nyelv szókészletének eredete. *Magyar Nyelvőr*, 104: 148–158.
- BACHÁT LÁSZLÓ (1987): A trágárságtól ments meg, uram, minket! *Nyelvi illemtan*. Szerk. DEME LÁSZLÓ, GRÉTSY LÁSZLÓ, WACHA IMRE. Budapest, 327–66.
- BENEDEK KÁROLY (1908): A mi diákjaink beszédéről. *Magyar Nyelvőr*, 37: 126–128.
- DOBOS KÁROLY (1898): *A magyar diáknyelv és szótára*. Budapest.
- ERDŐS GÁBOR (1988): Újabb jelentésváltozások az ifjúsági nyelvben. *Magyar Nyelvőr* 112: 143–148.
- ERDŐS GÁBOR (1988): Újabb jelentésváltozások az ifjúsági nyelvben. *Magyar Nyelvőr*, 112: 143–148.
- FEJTI GYÖRGY (1984): Az ifjúság beszédkulturájáról. *Édes Anyanyelvünk* 6/3: 1.
- FODOR ISTVÁN (2000): Szleng — bizalmas köznyelv. *Magyar Nyelvőr*, 124. 249–250.
- GRÉTSY LÁSZLÓ–KOVALOVSKY MIKLÓS (1965): Hogyan beszél a mai ifjúság? *Magyar Nyelvőr*, 89: 138–42.
- HOFFMANN OTTÓ (1996): *Mini-tini-szótár*. Pécs.
- HUHN GYULA (1916): Diáknyelv. *Magyar Nyelvőr*, 45: 141.
- HUSZÁR ÁGNES (2001): Női beszéd. In: *Színes eszmék nem alszanak. Szépe György 70. születésnapjára*. Pécs, 577–585.
- JESPERSEN, OTTO (1999): A szleng. In: FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA szerk.: *Mi a szleng?* Debrecen. 203–212.
- JELISZTRATOV, VLAGYIMIR (1998): *Szleng és kultúra*. Debrecen.
- KARDOS TAMÁS–SZÜTS LÁSZLÓ (1995): *Diáksóder (Hogyan beszél a mai ifjúság?)*. Budapest.

- KIS TAMÁS (1991): *A magyar katonai szleng szótára (1980-1990)* Debrecen.
- KIS TAMÁS (1997): *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Debrecen.
- KIS TAMÁS (1997): Szempontok és adalékok a magyar szleng kutatásához. In: *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Szerk. KIS TAMÁS. Debrecen. 237–294.
- KIS TAMÁS (2006): *Nyelvi univerzálé-e a szleng?* (http://mnytud.arts.klte.hu/szleng/tanulmanyok/szluniv_hun.htm) (2009.01.03.)
- KIS TAMÁS (2008): *A magyar katonai szleng szótára*. Debrecen.
- KISS JENŐ (1995): *Társadalom és nyelvhasználat*. Budapest. 100–112.
- KOLOZSVÁRI GRANDPIERRE EMIL (1965): Utazás az argó körül. *Kritika* 1965/5: 39–46.
- KOVALOVSKY MIKLÓS: Az ifjúság nyelvéről. *Valóság* 1963/5: 66–75.
- KÖVECSES ZOLTÁN (1997): Az amerikai szleng. In: *A szlengkutatás útjai és lehetőségei*. Debrecen. 8–30.
- LIHACSOV, DMITRIJ (2002): A tolvajbeszéd ősi primitivizmusának vonásai. In: VÁRNAI JUDIT SZILVIA-KIS TAMÁS szerk.: *A szlengkutatás 111 éve*. (Szlengkutatás 4. sz.) Debrecen. 110.
- MATIJEVICS LAJOS (1972): *A vajdasági magyar diáknyelv*. Újvidék.
- MIZSER LAJOS (1972): A diáknyelv témakörei. *Magyar Nyelvőr*, 96: 285–6.
- MIZSER LAJOS (1975): A diáknyelv napjainkban. *Élet és Tudomány* 30: 17–20.
- OLTYÁN SÁNDOR (1916): Diáknyelv. *Magyar Nyelvőr*, 45: 141.
- ORSZÁGH LÁSZLÓ (1977): *Angol eredetű elemek a magyar szókészletben*. (Nyelvtudományi Értekezések 93.sz.) Budapest. 63.
- PARTRIDGE, ERIC (2002): A szleng ma és tegnap. In: VÁRNAI JUDIT SZILVIA-KIS TAMÁS szerk.: *A szlengkutatás 111 éve*. (Szlengkutatás 4. sz.) Debrecen. 17–26.
- PÉTER MIHÁLY (1980): Szleng és költői nyelvhasználat. *Magyar Nyelvőr*, 104: 273–81.
- PÉTER MIHÁLY (1999): „Húsz év múlva” Régebbi és újabb gondolatok a szlengről: *Mi a szleng? (Tanulmányok a szleng fogalmáról)*. Szerk. FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA. Debrecen. 25–38.
- ROBERTS, PAUL (2002): A szleng és rokonai. In: VÁRNAI JUDIT SZILVIA-KIS TAMÁS szerk.: *A szlengkutatás 111 éve*. (Szlengkutatás 4. sz.) Debrecen. 131.

- RÓNAKY EDIT (1997): *Hogyan beszél ma az ifjúság? (Avagy: Hogy hadováznak a skacok?)* Szentlőrinc.
- SIPOS PÁL (1988): Ifjúsági nyelv - familiáris köznyelv. In: *A magyar nyelv rétegződése*. Szerk.: HAJDÚ MIHÁLY Budapest. 867–874.
- SZIKSZAINÉ NAGY IRMA (2007): *Magyar Stilisztika*. Budapest. 597.
- SZILÁGYI N. SÁNDOR (1999): A csoportjellegű szövegek. In: FENYVESI ANNA, KIS TAMÁS, VÁRNAI JUDIT SZILVIA szerk.: *Mi a szleng?* Debrecen. 9–12.
- SZÜTS LÁSZLÓ (1995): A fiatalok nyelve. In: KARDOS TAMÁS–SZÜTS LÁSZLÓ: *Diáksóder. (Hogyan beszél a mai ifjúság?)*. Budapest. 13–22.
- URBÁN ANNA (2008): Férfi és női szleng egy felmérés tükrében. In: BODNÁR ILDIKÓ–KEGYESNÉ SZEKERES ERIKA–SIMIGNÉ FENYŐ SAROLTA szerk.: *Sokszínű nyelvészet 3. („Női szóval — női szemmel”). Gender-kutatás a nyelvészetben és az irodalomban*. Miskolc. 169–177.
- VAJTHÓ LÁSZLÓ (1930): A magyar diáknyelv. *Magyar Nyelvőr*, 59: 219–20.
- VIDOR ZSUZSA (1964): A diák jassznyelv és jasszmagatartás. *Valóság* 1964/9: 69–75.
- WARDHAUGH, RONALD (2002): *Szociolingvisztika*. Budapest. 283.
- ZLINSZKY ALADÁR (1931): *Az eufémizmus*. Budapest. 4.